

11te Aarg.

1880.

20de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af N. Thronsen.

31te August — 16de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the Post-Office at Decorah as 2nd class matter.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvejlende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Ark i Omflag to Gange om Maaneden (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.50) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subscribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: **R. Thronsen**, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mands Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

 7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

Succesfor til **N. S. HASSEL** Decorah, Iowa.
Feodor Strøm & Co. har et fuldstændigt Udvalg af gode Kolonialvarer (Groceries), samt al Slags saltet og røget Fisk. Extra fin norsk Medicintran og andre norske Varer.

Indhold af 18de Bind (1879 II.) af „For Hjemmet“.

„Kun dagligdags er al din Dont“. — Hugenerterne som Galeislaaver. — Japaneserne. — Den gamle Dhepotte. — Brev til Layard fra en tyrkisk Kadi. — Sokrates's Fængsel og Død. — Strøtanter. — Føderne i Konstantinopel. — Gaader og Oplysninger. — Blandinger. — Pater Klemens. — Buggesang. — Gustav Wasas Historie. — Prinds Louis Napoleon falden. — Møllen og Bækkene. — Jordklodens Indre. — Giv Gud Æren. — Til Ungdommen. — Smaa historiske Nøttiker. — Den gamle Mand og Præsten. — Læsefrugter. — Ved det døde Hav. — Hvad hedte den barmhjertige Samaritan? — Sønnen i rette Tid. — Washingtons Maximer. — Rimbreve fra navnkundige Mænd. — Insekternes Musselstyrke. — Verdenspostvæsenet. — Benedetto Marcelli. — Fra Madagaskar. — Til Belysning af en Anekdote, som fortælles om Pascal. — Mærkelige Tal. — Evang. luthersk Folkekalender, anmeldt. — Til Professor M. J. Monrad. — John Maynard.

Bindet bestaar af 12 Hefter, 356 Sider, samt Titelsejde og Register og sendes portofrit for \$1.00.

R. Thronsen,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

11te Aarg.

31te August 1880.

16de Hefte.

Nordvest-Pasfagens Opdagelse.

(En Rejsebagbog af Missionær Joh. Aug. Wiertsching).

(Fortættelse).

Mandag, 19. Aug. (Bredde $71^{\circ} 32'$; Længde $144^{\circ} 50'$ Temp. 33°). Den forløbne Nat var søvnløs og angstfuld. Jeg blev to Gange kastet ud af Sengen ved de Rystelser, der foraarjagedes ved Skibets Stød mod Isen. I dag er der Sne, Regn og Taage, saa at man neppe kan se 200 Skridt frem for sig. Isen bliver stedse sværere, Farvandet stedse trangere. Kl. 11 stod Skibet fast og laa ubevægeligt mellem Isflag, der ragede 10 til 15 Fod op over Vandet, mange saa store, at man kunde bygge en By paa dem. Efter 3 Timers haardt Arbeide kunde man igjen trække Skibet tilbage; men en halv Time efter stod vi igjen fast. Efter et Arbeide paa 2 Timer kom vi løs igjen. Skibet blev nu vendt, men vi kunde ikke mere komme tilbage.

Tirsdag, 20. Aug. (Bredde $69^{\circ} 31'$; Længde $136^{\circ} 15'$; Temp. 35°). Sne og Vindstille. Fra Kl. 3 til 8 om Morgenen blev Skibet frigjort for de sammentrængte Isflag, og derpaa traf 5 Baade det

tilbage igjennem Isen. Kl. 4 om Eftermiddagen kom vi endelig til aabent Vand, og da Matroserne var meget udmattede, kastedes Anker paa 17 Favnes Dybde.

Onsdag, 21. Aug. Stært Nordenvind. Vi seilede hurtigt hen til Kysten, kom forbi Flagmans Island og saa Mennesker og Telte paa Den. Genimod Aftenen passerede vi nær forbi Pelly Island, der ligger ved Mundingen af Mackenziefloden. Her kastede vi Anker ved et Isflag. Dette sidste blev maalt, det var 12 engelske Mile langt og 7 Mile bredt.

Torsdag, 22. Aug. (Bredde $69^{\circ} 34'$; Længde $136^{\circ} 9'$; Temp. 39°). Hele Dagen havde vi Taage, Regn, Sne og Modvind, med lidet Is. Vi kom til en liden Øgruppe, bestaaende af 5 Øer: Pelly, Barry, Kendal, Richard og Guerney Isles. Kapteinen tænkte at jende Brøer og Depescher med Eskimoer herfra til Hudsonbugt = Kolonien „Fort good hope“ ved Mackenzie. Der blev derfor ved enhver af disse Øer gjort

Forsøg paa at komme ind til Land for at opstøge Eskimoer; men den stærke Vind og den flade Strandbred gjorde dette Foretagende umuligt. Man kastede derfor flere Kasser ud, i hvilke der var indlagt Underretning om, hvor vi var, i det Haab, at dog en af dem ved Nordvestvinden skulde drives ind til Floden, og Efterretningen saaledes komme til de derboende Europæere. Det grumfede Vand var lidet salt. Af Søhundede eller Fugle saa vi ingen.

Fredag, 23. Aug. (Bredde $69^{\circ} 54'$; Længde $133^{\circ} 32'$; Temp. 40°). Veiret er klart og ikke koldt; men vi har stærkt Modvind. Hidindtil har det stadfæstet sig, hvad Eskimoerne ved Point Barrow sagde, at der hver Sommer er aabent Vand mellem den faste Is og Kysten. Nu bliver Farvandet endogsaa bredere, og idag krydser Skibet ved stærkt Modvind i et 7 engelske Mile bredt Farvand. Kysten af Fastlandet er lav og flad, og Vandet er grundt. To engelske Mile fra Strandbredden er Vandet ikke dybere end 3 Favne. Hver Gang vi under Bouterne kom Kysterne nær, saa vi Eskimoer og deres Telte. Jeg slutter deraf, at Kysten maa være godt befolklet. Hvilket Felt for Missjonærer!

Lørdag, 24. Aug. (Bredde $69^{\circ} 43'$; Længde $131^{\circ} 57'$; Temp. 37°). Ved den uafslidelige Krydsning kom vi ikke langt fremad, kun 50 engelske Mile paa 2 Dage. I dag Formiddag Kl. 10 kom vi Kysten nær og saa, som sædvanlig, Eskimoer. Men nogle af Skibsfolkene, som forøvrigt har et forunderligt skarpt Syn, vilde have seet en Mand

i europæisk Klædning. Paa Grund heraf besluttede Kapteinen sig til at gaa i Land. Han skrev nogle Breve, for ved disse Folk, der i ethvert Fald staa i Berørelse med dem, der bo ved Mackenziesfloden, at befordre dem til de derboende Europæere. Det hvide Flag blev heiset paa vort Skib. Kl. 12 gik vi: Kapteinen, Dr. Armstrong og jeg med 6 Matroser i Land. Vi saa kun saa Eskimoer, og disse modtog os ikke venstabeligt, da vi steg ud af Baaden, men truede os med Spyd, blanke Knive og spændte Buer. Ethvert Forsøg paa at komme disse vilde Mennesker nær paa en fredelig Maade blev uden Følger, og Kapteinen vilde ikke gjerne vende tilbage uden at have talt med dem. Endelig lykkedes det mig, efter mange forgjæves Forsøg, at komme dem paa 10 Skridt nær. Jeg tiltalte dem venligt, og endelig hørte de ogsaa paa mig, holdt op med sine Skrig og Hyl og sagde mig, at vi skulde vende tilbage, idet de viste paa Skibet. Jeg havde opsamlet nogle Pile og bar dem i Haanden; thi jeg var ellers ubevæbnet. Pilene kastede jeg bort og traadte endnu nærmere hen til dem. Men de begyndte atter at blive vrede, saa at jeg fandt det bedst at trække mine blindt ladede Pistoler ud af Lommen og affyre dem i Luften. Dette Middel hjalp, de blev noget roligere og hørte atter paa mig. Endelig lod de sig formaa til at nedlægge Baabnene, og Kapteinen med de Andre kom nu til, ligeledes uden Baaben. Vi blev tilsidst nok saa gode Venner, de tilbød os fine skjønne, nyopbyggede Træhuse til Bolig, og gav os Fugle, Fiske og

Kensdyrhuder for Knive og lignende Ting. Benskabet blev endnu større, da vi fortalte om Uttua. Den gamle Kairoluak (Høvdingen) glædede sig i Særdeleshed. Denne Mand havde et smukt Hus og 2 Telte. Overalt herskede den største Orden og Renlighed, mere end jeg hidtil havde seet hos Eskimoerne. Hele Dhynger tørret Skind af Kensdyr, Bjørne, Ræve og Græblinger var til Salg. Disse Folk havde endnu aldrig seet Europæere og have ingen Handel med Hudsonbugt-Handelsfolkene ved Mattenzie; de bringe sine Varer vestover, hvor de drive Tuffhandel med Uttua. Sønnen af den gamle Kairoluak havde nylig paa Jagten brækket sit Ben og laa nu hjælpeløst der. Doktoren undersøgte den Syge; men under bort forte Ophold kunde Intet gøres, og sandsynligvis vil om nogle faa Uger denne unge, vakre Eskimo ikke mere være i Live. Saasnart Eskimoerne ingen hurtig Forbedring bemærke hos de Syge, saa bliver snart alt Haab opgivet, og naar Familien drager bort, bliver den Syge bragt paa et eller andet ensomt Sted, hvor ingen Hunde komme hen, man lader lidt Spiise blive tilbage hos ham, og intet Menneske bekymrer sig videre om ham. Paa en liden Sandhøi var et os paafaldende Mærke af Træ. Paa vore Spørgsmaal svarede Folkene, at der engang var kommen nogle Fremmede (Tujurmiutter eller ogsaa Kaimaracjetter) hid uden Baad, at de havde bygget sig et Hus af Drivtømmer paa hin Landtunge og boet der. I den Tid havde alle Søfugle, Sælhundede og Kensdyr flygtet, og Folkene havde maattet hungrer; da var Alle paa En nær forsvundne, og denne funden

død paa Vandet, fordi de forlangte det flygtede Vildt tilbage, og han, Kairoluak, havde begravet ham her. Tiden, naar det stede, kunde jeg ikke faa Oplysning om. Sandsynligvis er dette en gammel Historie, der skrives sig fra en Indianerfortælling. Jeg ønskede at tale længere med dem om dette, ligesom overhovedet om meget Andet, og fortalte dem om Gud, deres Skaber og Forløser; men Kapteinen raabte: Skibet staar paa Grund, og befalede os hurtigt at gaa i Baaden. Vi vare neppe komne ombord, før en tyk Taage traf op, saa at man knapt kunde se 20 Skridt for sig. Kapteinen besluttede sig til at opsjøge de af Tujurmiutterne opbyggede Huse paa den af Eskimoerne betegnede Landtunge for maaste der ved efterladte Mærker at faa mere Oplysning om hin Historie. Men den tykke Taage gjorde det umuligt at udsjøre dette idag. Det gjør mig altid ondt at maatte forlade saadanne i Ubidenhed levende Hedninger uden at kunne efterlade dem noget til Trøst i kommende Dage. Disse Eskimoer beskjæmme mange saakaldte Kristne, idet de hellere sjøre sine Varer lange Dagsreiser bort for at tilkøbe sig Sager, der ere dem nyttige, end at faa fordærveligt Vand (Brændevin) for dem paa et nærmere Sted.

Søndag, 25. Aug. (Bredde $69^{\circ} 56'$; Længde $131^{\circ} 48'$; Temp. 34°). I dag Morges vare vi nær ved Point Warren, og tidlig Kl. 3, gik Kapteinen, Dr. Armstrong og jeg i Vand paa den af Eskimoerne igaar betegnede Landtunge, hvor de Fremmede skal have boet. Dette Sted ligger omtrent 10 engelske Mile fra den Eskimolandsbj, hvor

vi var igaar. Vi fandt her 2 gamle forfaldne, af stærkt Drixtømmer opbyggede Eskimovinterhuse, foruden gamle, itubrudte Stenlamper og andre Smaating; men alt var meget gammelt og bevozet med Mose. Dog var intet at finde, hvoraf man kunde slutte, at Europæere skulde have boet der. Bygningen af Husene var ogsaa faaledes som Eskimoernes. I Nærheden laa en forfalden Kajak, og det hele syntes at have tilhørt Eskimoer. Vi skjød adskillige Eberfugle, jeg samlede Planter og fandt skjønt blomstrende Lupiner. Kl. 8 naaede vi Skibet. Kl. 10 holdtes den sædvanlige Gudstjeneste. Hele Dagen var det raat og koldt Veir. Vi seilede østlig langs Kysten. Jeg tænkte meget paa de mig her saa nær boende Eskimoere, og havde formelig Hjemve efter dem.

Onsdag, 28. Aug. (Bredde $70^{\circ} 72'$; Længde $128^{\circ} 49'$; Temp. 34°). De sidste Dage har der bestandig været koldt Sne- og Regnveir og svag Modvind. Farvandet er meget smalt. Paa den ene Side store uigjennemtrængelige Ismasjer og paa den anden ganske grundt Vand, endskjønt vi er 2 engelske Mile fra Strandbredden. Det gjør mig ofte ondt at se Eskimoerhytter overalt paa Kysten og ikke kunne komme til dem.

Torsdag, 29. Aug. (Bredde $70^{\circ} 17'$; Længde $129^{\circ} 46'$; Temp. 32°). Klart Veir og gunstig Wind. Vi seilede hurtigt fremad, kom om Eftermiddagen nær til Kysten og saa der flere Mærker af Eskimoerne, men ingen Telte eller Huse. Skibet løb paa Grund, og jeg fik Tilladelse til at gaa i Land. Mr. Piers og Paine gik med. Vi roede selv til

Land og blev der flere Timer, indtil Signalet fra Skibet kaldte os tilbage. Vi fandt mange for kort Tid siden forladte Teltpladse og flere Gjemmesteder (caches) med meget Vinterforraad, men vi saa ingen Mennesker. Landet, en uoverskuelig Flade, var mest bedækket med grønt Græs og Mos. Af Stene fandtes ingen. Gjemmestederne ere firkantede Huller i Jorden, byggede af Drixtømmer. Levnetsmidlerne, der bestaa af Rensdyrfjød, Sælhund- og Bjørnefjød samt Spek, lægges derind, tildækkes med Træ og Græs, og derovenpaa kommer endnu en Sandhøj; andre, i hvilke man dog kun opbevarer Fjærtra, Søfugle og deslige, er ligedan, kun lidt mindre. Vi skjød her adskillige Fugle, skønne Exemplarer til at stoppe ud, tændte en Fild nær ved Stranden og fegte nogle Søfugle, der smagte os godt. Drixtømmer fandtes i stor Mængde.

Fredag 30. Aug. (Temp. 39°). Hele Natten havde vi seilet med svag, men gunstig Wind. Om Morgenen indtraadte fuldstændigt Windstille, og da Vandet var meget grundt, kun 2 Fod under Rjølén, saa kastede vi Anker. Veiret blev klart, og vi saa 2 Mennesker med nogle Hunde paa Stranden. Kapteinen tænkte bestandig paa at saa Breve sendt til Hudsonstationen, for at man herved kunde saa Underretning om os i England. To Baade bleve be-mandede, toge adskillige Gaber med til Eskimoerne og satte i Land. Vi traf paa Landet kun 2 Eskimoeruentimmer, Kunatfiak og Kenalik, som sagde os, at alle Mændene vare paa Hvalfiskefangst. De sagde, at det ikke var langt borte, og tilbød sig

at føre os did, hvilket Forslag Kapteinen ogsaa antog. Baadene roede nær hen til Strandbredden, og vi gik langs Stranden med de 2 Fruentimmer. Underveis fortalte de os, at 3 Baade med Kalunafier havde været her, og at de havde boet 2 Dage paa deres Land, de viste os ogsaa forskellige Smaating, de havde faaet som Gaver, i Særdeleshed satte de Pris paa Finger- og Ørenringerne og de brogede Glasperler. Efterat vi havde gaaet en Time, kom vi til 2 Huse, disse 2 Fruentimmers Bolig. Paa vort Spørgsmaal, hvor langt Mændene endnu var borte, svarede de: „20 Gange saa langt, som vi har gaaet.“ Men da det allerede var sild, besluttede Kapteinen at gaa ombord og opsjøge Eskimoerne imorgen. Fruentimmerne fik nyttige Gaver, og for en Kobberfjedel købte vi Fiske; Kapteinen købte ogsaa et Bjørneskind. 3 Baret stod 2 Fiskenet, der var forfærdigede af Bergaf (sammenfnoede Rensdyrfener). Vi roede tilbage til Skibet.

Lørdag, 31. Aug. Hele Natten laa vi for Anker, og endstjont det var klart Veir og gunstig Vind, saa blev Skibet endnu liggende, da Kapteinen vilde opsjøge Eskimoerne. Efter Frokosten gik Kapteinen, Dr. Armstrong og jeg tilligemed 8 Matroser med Levnetsmidler for en Dag og med Gaver til Eskimoerne i Seilbaaden, og vi styrede til det Sted, hvor vi igaar havde forladt de 2 Fruentimmer for derfra at seile langs Stranden til det Sted, hvor Mændene opholdt sig. Vandet, der igaar var uden Sne, og hvor vi havde fundet forskellige Blomster, var nu ganske hvidt. Den nysaldue

Sne var 7 Tommer dyb. Vi seilede langs den stenløse Kyst (den bestaar af Ler og Sand blandet med Is) i lige Retning til et Forbjerg, som Fruentimmerne havde betegnet som Mændenes Opholdsted. Vi kom flere Gange paa Grund; thi, stjont vi var en halv Mil fra Land, havde vi kun 18 Tommer dybt Vand. Vi havde tilbagelagt 10 engelske Mile, før vi naaede Forbjerget, og endnu var intet Spor at se af Eskimoerne. 5 Mile længere frem kom vi til et andet Forbjerg, og vi vilde allerede vende om, i Særdeleshed da det lave Vand var et sikkert Tegn paa, at her ingen Hvalfiske kunde være, da jeg gjennem Taagen ved Hjælp af en Riffert saa nogle Forhstninger, der, da Taagen høvede sig nogle Diebliffe, viste sig at være Eskimoer-telte. Vi talte henimod 30 Telte og 9 Vinterhuse. Snart efter saa vi nede ved Stranden 3 Umiakker eller Skindbaade og en Mængde Kajaker. Over en smal Landtunge kunde vi se Søen, og vi var nu visse paa, at vi befandt os ved Kap Bathurst. Vi var neppe stegne ud, førend en Sværm Eskimoere gik løs paa os med Knive, Spyd og Buer, idet de streg og larmede forfærdeligt. Fruentimmerne fulgte efter med Reserbevaaben. For at forebygge Ubehageligheder, spurgte Kapteinen: Hvad skal vi gjøre? Jeg gav Kapteinen min Flint, knappede min Eskimofjole godt til og løb ned, saa hurtigt jeg kunde, lige hen til Folkene. De løde sig imidlertid ikke forstrække, og jeg tog mine Pistoler ud af Lommen, affyrede dem for deres Dine i Luften og bad dem at nedlægge sine Vaaben. Men de streg kun endnu mere: Skuitof

falauroktuta! Jeg raabte til dem, at vi var Venner, bragte Gaver og ikke havde noget Ondt i Sinde. Derpaa blev de lidt mere fredelige og stille. Kapteinen kom nu ogsaa hen til mig, og efter mange Ord og Løfter nedlagde de endelig sine Vaaben, men beholdt deres Rude færdige til Kamp. Jeg gjorde en Streg i Sneen som Grændse mellem dem og os, over hvilken Ingen skulde komme, og dette blev overholdt. Folkene blev nu stedse mere venlige og endelig ganske tillidsfulde. De bragte deres Roder og Børn hid og lagde Diebørnene i vore Arme. Disse Eskimoer sælge sine Varer til Bocheaux eller Hare-Indianerne, der leve længere ind i Landet og i Hedenstaa, og hvis Sprog Eskimoerne forstaaer. Disse Indianere bringe Varerne videre til Fort good hope ved Mackenzie. Efter at Kapteinen ved mange Spørgsmaal havde overbevist sig om, at disse Folk Intet vidste om Sir John Franklin og hans Ulykkesbrødre, overgav han Eskimoeren Renualik Brevene til Hudsonsbugtstationen tilligemed mange Gaver for denne selv. Manden lovede af besørge Alt paa det Bedste. Jeg benyttede Tiden, medens Kapteinen saa sig om paa Landet, til at underholde mig med Folkene. De hørte gjerne paa mig, gjorde selv mange Spørgsmaale, og naar deres Udtryk var ubejendigt for mig, hjalp de sig med Tegne. Om en Staber eller et høiere guddommeligt Væsen vidste heller ikke disse Mennesker Noget, og de har sandsynligvis aldrig tænkt paa, at Sol, Maane, Stjerner og Alt dette maa være skabt af En. De forbaufedes derfor meget, da jeg sagde dem, at

en stor, god Mand, der kan gjøre Alt, hvad han vil, og før hjem Intet er umuligt, bor deroppe over Stjernerne. Og at han ser Alt, hvad vi gjør. At denne Mand har skabt Alt, saaledes ogsaa de første Mennesker osv. De tog Alt, hvad jeg sagde, for godt; kun om Stjernerne gav den gamle Renualik mig denne Forklaring:

Over os er der en meget stor blaa Hvalving, Solens Hus. Om Dagen og om Sommeren er Solen i lang Tid ikke hjemme; men naar den gaar ind i Huset bliver det mørkt. Og da der er en Mængde smaa Huller i Huset, gennem hvilke den kan se ned paa Jorden, saa lyser den igjennem, og det er Stjernerne. Om et tilkommende Liv efter Døden har Eskimoerne ogsaa en eiendommelig Forestilling. Der gives nemlig 2 Lande et smukt og et stygt Land. I det gode Land bor der en god Mand, som der bevogter Vilddet, for at det ikke skal komme væk fra Landet. I det flette Land bor der ogsaa en Mand; men denne er slet og tilføjer altid Menneskene Ondt. Naar en Eskimo dør, og han i sit levende Liv har klædt og bepiist Enker og Faderløse, saa kommer han i det gode Land, hvor Solen stedse skinner, hvor der aldrig er Regn, Is og stærkt Vind, hvor der stedse hersker varmt Veir, hvor Sælhundene, Rensdyr og deslige ere saa utallige, at man kan fange dem med Hænderne. Enhver derimod, som i sit Liv ikke har haft hine gode Egenstaber, kommer i det flette Land, hvor det Modsatte, af hvad der er sagt om det gode Land, finder Sted. Medens jeg endnu underholdt mig med disse Folk, der var

blevne mig saa kjære, kom Kapteinen og kaldte mig til Baaden. Jeg stod op og vilde gaa; men den gamle Penalualik holdt mig tilbage og sagde, at jeg skulde blive her og fortælle mere; jeg skulde bo hos ham. Jeg svarede ham, at det kunde jeg ikke gjøre; thi jeg maatte gaa med Skibet for at opsjøge vore Brødre, der befandt sig ude ved Ijen. Derpaa tilbød han mig en Slæde og Hunde, med hvilke jeg, saasnart den næste Maane igjen blev usynlig (Nymaane) og Vandet var froset, kunde reise til mit Skib paa Ijen; indtil da maatte jeg blive her. Jeg svarede, at Skibet da maatte være kommen meget langt, saa at jeg ikke kunde finde det mere, hvorpaa han gjentog det Forrige og endnu fjøiede et Telt til, saa at jeg skulde saa Slæde, Hunde og Telt. Jeg sagde ham nu bestemt, at min Angajuga (Høvding) befalede mig at komme, og derfor maatte jeg adlyde ham. Men han gjentog endnu engang alle sine Løfter og forestillede mig sin Datter med de Ord: takka unna (Tag denne!) Under dette kom Kapteinen for at hente mig, og vi blev nu Begge tagne ved Hænderne og førte ned til Baaden, hvor vi uddelte Gaverne og derpaa traf os tilbage i Baaden. Jeg gav min gamle Ven Penalualik og hans Datter (en omtrent 16 Aar gammel, meget smukt udseende Pige) dobbelte Gaver, den Sidste fik især Synaale; thi disse er hos Eskimoeren af høit Værd. En Eskimofone stjal vor Baadkompass; men hun blev greben deri. Jeg favnede mit Lommeværk, men fik det igjen hos en tyvagtig udseende Eskimo. For at undgaa videre Baa-

trængenhed, satte vi af og lod disse stakkels Folk staa paa Strandbredden, medens de raabte mange Akzussijh (Lev vel!) til os. 15 Rajaker ledsagede os til Skibet, hvor Eskimoerne blev glædet af Matrojerne med mange Gaver og flere fuldstændigt klædte i europæisk Dragt. Da det begyndte at blive mørkt, roede de Alle meget fornøiede tilbage. Disse Folks Sprog afviger noget fra de andre Eskimoers. De forstod mig meget godt, men mig falbt det i Begyndelsen vanskeligt at forstaa Alt. Flere har brunt Haar og blaa Øine. Deres Klæder, der er forfærdigede af det fineste Dyreskind, klæder disse smaa, men velbørne Folk meget godt. Kap Bathurst kalde de Nuvual, den nærmeste Ø Affunek, den dernæst Tupeliosaf. Vandet mellem Kap Bathurst og den første Ø kaldtes Koruk. Deres Hunde er af samme Race som i Labrador. (Temp. i August: Maximum 50°; Minimum 27°; Middeltemperatur 36°).

Søndag, 1. Sept. (Bredde 70° 36'; Længde 128° 48'; Temp. 30°). Klart Veir med svag Vind. Vi saa idag mange Hvalfiske, Selhunde og særdeles mange Vandfugle. Igaarftes Kl. 9 gik vi under Seil og omseilede om Matten de 2 Øer Affunek og Tupeliosaf. Da vi var komne omkring Kap Bathurst, kom vi til den tykke Is, og det varede en hel Formiddag, inden Skibet igjen ved megen Anstrengelse blev flod. Gudstjenesten maatte bortfalde. Genimod Middag kom vi i aabent Farvand, hvor vi igjen kunde bruge Seil; men snart stilnede Vinden af, og endelig fik vi Modvind. 15 Eskimoer i en Rajak og

2 Baade fulde af Mænd og Kvinder kom til Skibet og saa sig om paa Fordækket. I det Jndre af Skibet fik de ikke komme. Nogle af disse Folf havde allerede igaar lært os at kjende, og disse var idag endnu mere fortrolige. De var især venlige mod mig, bragte mig mange Smaating i Foræring og fulgte mig endog ned i Kahytten. Kapteinen tog en Eskimo med sig i sin Kahyt og gav ham et Glas Vin, som han smagte paa, men ikke drak. Vi forsøgte det med afslags Drik, som fandtes paa Skibet, men disse Folf vilde ikke smage Noget; derimod drak de gjerne Vand. Bigedan var det med Spisevarerne. Det Æneste, de ikke foragtede, var meget fedt Svinekjød. En Eskimo fortalte, at iforgaars havde der været Fremmede (Kablunater) her i 2 Baade, at de havde boet paa Landet i et Telt, og at de ogsaa havde skudt en Isbjørn paa Isen her i Nærheden. De beskrev paa det nøiagtigste Baadene med Masterne, Menneckerne i deres forskjellige Klæder, de fortalte endog, hvorledes Kapteiner, en tyk Mand, stedsje havde gaaet op og ned paa Stranden; hvergang havde han gjort 20 Skridt og derpaa atter gaaet tilbage. Kapteinen gav Manden en Foræring for hans Fortælling, som han fandt ganske rigtig, kun at „iforgaars“ skulde betyde det Samme som for to Aar siden; thi da havde Dr. Richardson været her, da han ledede Baadexpeditionen fra Mackenzie til Kobberminefoden. En Kone, der bar sit lille Barn i Aaaben, fortalte nu ogsaa, at hun havde seet Europæere, at de havde haft Baade af Træ og Skind med Masten; de havde givet Eskimoerne

Knive, Naale og lignende Ting; men dette havde været for 3 Somre siden. Hun kaldte paa en anden Kone som Vidne. Men Kapteinen troede, at Kvinderne kun fortalte dette for at faa Gaver. At der ogsaa her gives Bedragere, havde vi haft mange Exempler paa. En fattig klædt Eskimo kom hen til Skibet i sin Kajat, steg op paa Fordækket og stod der skjælvende af Kulde over sit hele Legeme. Nogle Matroser tog ham med sig ned i Skibet og trak uldne Underklæder paa ham. Snart efter stod den samme Mand ved Koret i sin forrige, sønderrevne Klædning, idet han sitrede af Kulde. Det gjorde Kapteinen, der ogsaa befandt sig paa Fordækket, ondt for denne Mand; han tog ham med i sin Kahyt og lod ham ved sin Tjener forsyne med gode, varme Underklæder, hvorover Manden glædede sig meget. Senere iagttog man den samme Mand; han havde trukket de Klæder, han havde faaet, af og skjult dem i sin Kajat, for at blive klædt for tredje Gang.

En Kone fortalte, at hun for en Stund siden havde søgt efter Muslinger og spiseligt Søgæs ved Stranden, medens hendes eneste Barn havde leget i nogen Afstand med Stene. Hun hører pludseligt, at Barnet skriger, løber til og ser til sin Forsærdelse, hvorledes en Isbjørn har hendes Barn i Gabet og svømmer med det hen til et Stykke Is. Nu maatte den trøstesløse Moder se paa, hvorledes Isbjørnen rev hendes eneste Barn i Stykker og fortærede det. Hun græd bitterlig ved denne Fortælling. Jeg sagde hende, at der bor en stor Mand over Stjernerne, som har stabt

Alt, og som ser Alt fra sin høie Bo-
lig, og endogsaa kjender Menneskens
Tanke. Jeg sagde hende hvorledes
hun skulde leve, og hvad hun skulde lade
og gjøre, og trøstede hende med, at
hun, dersom hun vilde følge disse
Ord, skulde gjense sit Barn og
komme til at bo med det i et her-
ligt Land, hvor man aldrig græder
og aldrig er bedrøvet. Al, at dog
Gud vilde bringe disse arme Folk
Fredens Budskab! Da alle paa Ski-
bet havde faaet Foræringer, og vi
paa Grund af det lave Vand atter
maatte gaa videre ind i Isen, for-
lod vore Benner os og vendte lyk-
kelige tilbage til sine Boliger.

Tirsdag, 3 Sept. (Bredde
70° 18'; Længde 126° 19'; Temp.
35°). Igaar og idag krydsede vi
i Isen. Modvind og Strøm gav
os meget at bestille. Hvalfiske, Sæl-
hunde og Vandfugle er talrige her.
Vi morede os med at fiske paa
Skibe. Matroserne og Soldaterne
stjød fra Koret paa Skiven; Offi-
cererne stjød paa tomme, ophængte
Glasflasker. Man gjorde forgjæves
Jagt paa to Isbjørne. Gjennem
Kikkerten ser man mange Eskimoer-
telte paa Landet. I Ost for Kap
Bathurst begynder Kysten at blive
høiere.

Onsdag, 4. Sept. (Bredde
70° 6'; Længde 126° 35'; Temp.
39°). Vækket Veir, ingen Is, men
Vind og Strøm imod. Kap Bat-
hurst ligger bag os, vi seile langs
Kysten imod Franklinsbugten. Hen-
imod Aften saa vi en mørk, tyk
Røg stige op fra Land; vi formodede,
at der var Indsødte der. Da det
blev mørkt, lod Kapteinen flere
Kastetter stige i Veiret, men der var
hverken Lyd eller Jld at se paa det

Sted, hvor vi havde seet Røgen om
Dagen.

Torsdag, 5. Sept. (Bredde
69° 51'; Længde 126° 18'; Temp.
40°). Veiret var smukt og varmt,
Vinden var imod, lidet Is. Om
Natten havde vi passeret Horton
River. Saa snart det blev Dag,
saa vi Røg stige op paa samme
Sted som igaar, dog kunde Skibet
ikke komme derhen paa Grund af
Modvinden. Røgen forsvandt under-
tiden nogle Minutter og steg der-
paa endnu stærkere i Veiret. Hint
Sted maatte være 6—8 engelske Mile
borte. Om Eftermiddagen klokken 2
paastod vor Ismester, Newton, at
han havde fra Mastetoppen seet gjen-
nem Kikkerten, at der var Mennes-
ker i hvide Jakker og Telte ved
Siden af og bag Røgen. Kapteinen
spurgte mig, hvad jeg mente derom,
og jeg svarede, at jeg ikke troede,
det var Eskimoer, da de lodret op-
stigende, 3—400 Fod høie Kyster
ikke tilbyde nogen passende Telt-
plads; til denne stærke Røg behø-
vedes ogsaa mere Træ, end der
fandtes paa den hele Kyst. Kaptei-
nen sendte Løjtnant Creswell, Dr.
Armstrong og mig med 7 Matro-
ser derhen i en Baad for at under-
søge Sagen. Vi var neppe komne
en halv Mil fra Skibet, førend vi
saa en Røghøile stige op fra dette
og bemærkede, at der var udbrudt
Jld paa Skibet. Tilbage turde vi
ikke komme, da der ikke blev heiset
noget Signal; vor Stilling var
meget pinlig; men vi reiste imidler-
tid langsomt videre. Dersom Ski-
bet for vore Dine var gaaet under
eller sprængt i Luften, hvilket paa
Grund af det store Forraad Krudt,
det førte med sig, let kunde haandt,

saa maatte ogsaa vi omkomme i
 Glendighed; thi i Baaden havde vi
 hverken Levnetsmidler eller Klæder.
 Den Angst, vi udstod, lader sig ikke
 beskrive, men vor Glæde var ogsaa
 stor, da vi saa, at Røgen paa Skibet
 formindskedes og endelig ganske
 forsvandt, medens Skibet laa der
 ubeftadiget. Vi roede nu henimod
 Røgsjøilen paa Landet. Ofte kom en
 Hvalfisk i Veien for os, som vi
 maatte jage bort. Efter at vi havde
 roet i 2 Timer, kom vi endelig hen
 til Røgen og fandt hverken Telt
 eller Mennesker, men den stærke
 Røg kom gennem forskellige Sprækker
 i Jorden, og Svovllugten rundt
 omkring var saa stærk, at vi kun
 kunde nærme os til Jordsprækkerne
 paa 10 til 15 Skridts Afstand. Vi
 saa ingen Flamme; men Jorden var
 saa hed, at vore Støvlesaaler blev
 forbrændte. Af Fjeld eller Sten
 fandt vi ingen, den lodrette Kyst
 bestod af en udbændt Masse, lige-
 som ganske blød Vimpsten, farvet,
 grøn, gul, brun, mest svovlfarvet,
 hvor Røgen var stærkest, lignede den
 kogende Masse en tyk Deig. Med
 en lang Klare stak vi ind i den, og
 da steg der en stærkere Røg op,
 men afbrig nogen Flamme. Vi talte
 henimod 30 til 40 Røgsjøiler, der
 steg op paa forskellige Steder i
 Jorden. Det var Skade, at Ingen
 af os havde tilstrækkelige kemiske
 Kundskaber til at undersøge Sagen
 næiere. Vi tog Stykker af den for-
 skjelligfarvede, alunartede Jord med
 til Skibet, men opdagede, at disse
 ganske havde fortæret vore Vomme-
 tørlæder, Vommer osv., hvori vi
 gjemte dem. Kapteinen, som vi
 havde bragt Stykker af enhver Farve,
 lagde dem paa Bordet i sin Kahyt

og fandt kort Tid efter sit smukke
 Mahognibord fuldt af indbrændte
 Huller, som om Vitriololie var heldt
 ud over det. Vi maatte opbevare
 vore Stykker Jord i tætlukkede Glas.
 Paa andre Steder af denne Kyst
 saa det næsten ud som i et Teg-
 brænderi. Hele Skifter af brændte
 Blader af forskellige Størrelser og
 en halv Tomme tykke ganske som
 Tagsten, rød af Farve eller ogsaa
 gul, bedækkede Marken. Paa saa-
 danne Steder fandt vi ogsaa i For-
 dybninger surt Vand. Kap Bathurst
 er 60 Fod høit, og Kysten bliver
 længere mod Ost stedse høiere. Her
 i Franklinsbugten var den allerede
 40, og Kap Barry, den østlige Spids
 af Franklinsbugten, er 700 Fod over
 Havsladen. 60 engelske Mile i Vest
 for Kap Barry falder en Flod, der
 endnu intet Naon har faaet, i Søen.
 Derfra bliver Kysten bjergfuld, dels
 bestaaende af Sandsten, dels af Per-
 skifer med skarpt Begrændsning. Der
 forekommer ogsaa Kalkstensklipper.

Fredag, 6. Sept. (Bredde
 70° 30'; Længde 123° 7'; Temp.
 31°). Hele Matten igjennem sei-
 lede vi langtsomt hen mellem Is-
 flagene. Idag er det gunstig Vind
 og klart Veir. Kl. 8 Formiddag
 passerede vi Kap Barry og vilde
 gaa langs Kysten til Dolphin og
 Union Strait, men da Kysten syn-
 tes at være spærret ved tht Drivis,
 saa tog Skibet en mere nordlig
 Kurs, hvor der vel var mange og
 store Isflag, men dog syntes at være
 saa meget Rum, at Skibet kunde
 sno sig igjennem i Sikaf. Vi saa
 flere Hvalfiske og Sælhundede og 3
 Isbjørne. Om Formiddagen blev
 der foretaget Undersøgelse om, hvor-
 ledes Isden igaar kunde være op-

kommet, ved hvilken en stor Del af det nye Skibstougværk var ødelagt. Om Middagen opdagedes fra Mastetoppen et Land imod Nord. Man styrede mod dette. Tre Timer senere kunde vi se det fra Fordækket. Kl. 8 om Aftenen var vi 16 til 20 Mile borte fra det. Det synes at være et høit bjergigt Land.

Lørdag, 7. Sept. (Bredde $71^{\circ} 8'$; Længde $122^{\circ} 48'$; Temp. $32^{\circ} = 0^{\circ}$ R.). Veiret er klart, liden Vind, men megen Is. Skibet stødte om Natten flere Gange saa heftigt mod Isen, at flere, deriblandt jeg selv, to Gange blev kastet ud af Sengen. Kl. 9 Formiddag kom vi to engelske Mile nær det nyopdagede Land. Det sydlige Forbjerg er et lodret fra Søen opstigende Bjerg, 780 Fod høit. Noget længere ind i Landet saa man et høit, spidst Bjerg, hvis Hvide blev anslaaet til over 2000 Fod. Kl. 10 Formiddag fandt vi et Sted, hvor vi kunde lande, og Kapteinen med flere Officerer og Matroser gik i Land, plantede det engelske Flag og tog dette nyopdagede Land i Besiddelse i Dronning Victorias Navn; derpaa fulgte et tredobbelt Hurra fra det hele Mandskab. Dette høie Forbjerg kaldte Kapteinen: „Lord Nelsons head“. Vi forblev nogle Timer paa Landet og samlede Planter, Blomster og Stene. Spor af Menneſker saa vi ikke, derimod saa vi Spor af Rensdyr Næve og Ulve. Utallige Maager fløi omkring Klipperne. Vi skjød flere smukke Exemplarer. Jeg skjød 2 store, hvide Fugle med sort Hoved og slank Hals, et Slags Svaner. Isen tillod ikke at seile hen til den vestlige Kyst af Landet, vi seilede

derfor mod Ost langs Kysten, hvor der var lidet Is. Genimod Aften begyndte det at sne. Vi blev alle indbudne til Kapteinen.

Mandag, 9. Sept. (Bredde $72^{\circ} 1'$; Længde $118^{\circ} 53'$; Temp. $34^{\circ} = 1^{\circ}$ R.). Vi kom ikke stort videre igaar. Nelsons head ligger bag os, og vi kan enkelte Diebliske, naar Taagen hæver sig, endnu se det. Foran os er en stor Bugt. Til højre for os har vi ligeledes Land og en liden Ø. Indløbet til denne Bugt er mindst 30 engelske Mile bredt. Senere bliver det lidt smalere.

Tirsdag, 10. Sept. (Bredde $72^{\circ} 47'$; Længde $118^{\circ} 8'$; Temp. $32^{\circ} = 0^{\circ}$ R.). Vind og Veir er gunstigt. Paa begge Sider har vi Land, overalt bedækket med Sne. Bugten, i hvilken vi nu har seilet i 2 Dage, er her 10 til 15 Mile bred. Paa begge Sider er der 6 til 800 Fod høie Bjerger; Kl. 1 om Eftermiddagen passerede vi to smaa Øer midt i Bugten. Sødybden er forskjellig fra 40 til 130 Favn. Om Aftenen kom vi i tyk Is.

Onsdag, 11. Sept. (Bredde $72^{\circ} 53'$; Længde $117^{\circ} 50'$; Temp. $25^{\circ} = -3\frac{1}{2}$ R.*). Den forløbne Nat var isvnløs, den stærke Vind bevagede Skibet og Isen; Stødene, som Skibet fik, var frygtelige. I dag er Veiret klart, det er meget koldt. Matroserne var hele Dagen beskæftigede med at bringe Skibet ud af Isen; men al Møie og Arbeide var forgæves. Der syntes at herske en

*) Læseren bedes bemærke, at en Streg foran Tallet læses for „minus“ og betyder Kuldegrader. Altsaa: 25 Grader efter Farenheit lig $3\frac{1}{2}$ Grad Kulde efter Reaumur's Thermometer.

Slags uregelmæssig Strømning her, som bringer Ijen i Bevægelse. Paa begge Sider af Rhyten er der smaa Høie.

Th o r s d a g, 12. S e p t. (Bredde $73^{\circ} 5'$; Længde $116^{\circ} 47'$; Temp. $23^{\circ} = - 4^{\circ}$ R.). Hele Natten var Ijen rolig. I dag er det klart, men koldt. Strømmen fører Skibet midt i Ijen 15 Mile længere mod Nordost. Endnu er der ingen Ende at se paa Bugten. Lige til Banks Land har Sødybden paa en Strækning af 35 Mile været 6 Favne (36 Fod). Rundtomkring os er der Intet uden Is; vi kan hverken komme frem eller tilbage og staar hjælpeløs fast i den uhyre Ismasse.

Ma n d a g, 16. S e p t. (Bredde $73^{\circ} 4'$; Længde 115° ; Temp. $25^{\circ} = - 3\frac{1}{2}$ R.). De sidste 4 Dage tilbragte jeg mest i Rhythten og til Sengs. Jeg havde paadraget mig en stærk Forkjølelse. Skibet er endnu indeklemt i Ijen og drives med den frem og tilbage af Vind og Strøm. Alle Forsøg paa at bringe Skibet i lettere Is, er hidindtil blevet frugtesløs. Bugten er her 15 Mile bred. Vandet er i Midten 95 Favne dybt. Sælhunde lader sig ofte se. Vandfugle komme fra Nord og drage mod Syd. Kapteinen vilde gjerne bringe Skibet i god Havn til Vinteren.

Ti r s d a g, 17. S e p t. (Bredde $73^{\circ} 6'$; Længde $117^{\circ} 11'$; Temp. $14^{\circ} = - 8$ R.). Veiret er klart og koldt; der blæser ingen Vind. Saa langt man kan se frem eller tilbage er intet andet end Is. Ingen Baad, langt mindre et Skib kunde komme igjennem denne Ismasse. Flere af de flade Isflag blev maalte, de er 25 til 30 Fod tykke. Om

Natten, og naar Ijen ikke bevæges af Strømmen, fryser den sammen, men brøder altid op ved Floden. Mr. Court paastaar, at vi ikke befinder os i en Bugt, men i en lang Kanal, da der er regelmæssig Ebbe og Flod og ofte en meget stærk Strømning. Der er 80 engelske Mile herfra til Melville Den. Vi har omtrent 4 Mile til den næstliggende Bred, men kan hverken komme derhen tilbaads eller tilføds.

Th o r s d a g, 19. S e p t. (Bredde $73^{\circ} 6'$; Længde $117^{\circ} 20'$; Temp. $9^{\circ} = - 10^{\circ}$ R.). I gaar blev det bestadigede Kor aftaget og repareret. Da Skibsmandskabet ikke har Noget at gjøre, exerceres der og skydes paa Skive paa Fordækket.

Lø r d a g, 21. S e p t. (Temp. $7^{\circ} = - 11^{\circ}$ R.). Medens vi ligge indfrosne i Ijen, drives vi med den imod Nord. Sid det vilde gaa saa hurtigt gennem Barrowstrædet til Melvilleøen! Paa begge Sider ved Rhyten er der aabent Vand, men vi kan ikke naa derhen og maa, fastfrosne i Ijen, vente paa, hvad Fremtiden bringer.

Ma n d a g, 23. S e p t. (Temp. $11^{\circ} = - 9^{\circ}$ R.). Med Ijen drives vi nu mod Syd. Veiret er flet. Vi passerede idag igjen de 2 smaa Øer og blev henimod Kl. 6 om Aftenen drevet imod tyk Is, som ligger ubevægelig paa en Sandbanke. Ved Isstykkernes Tryk imod hinanden blev den Is brudt, hvori vort Skib sad fast, og dette blev nu trykket saa stærkt, at Bjelkerne knagede og begyndte at bevæge sig. Dette varede en lang Tid, og man var næsten vis paa, at Skibet ikke kunde udholde det. Kapteinen samlede i Hast det hele Mandskab paa

Fordæftet, holdt en kort Tale til det og fordelte os i Baadsflaader, for at enhver Afdeling i hverste Nødsfald skulde forsøge at redde sig i Baadene. Der blev afgivet en Officer til hver Baad. Jeg var i den 2den Rutter. Baadene skulde gjøres færdige og hver forsynes med et Telt og nogle Levnetsmidler. Den frygtelige Bevægelse af Isen varede ud paa Natten. Kl.

11 blev Skibet endnu nogle Gange hævet i Veiret af Isen, hvorpaa det faldt paa Siden, men hævede sig igjen, saasnart Isen igjen seg lidt tilbage. Ved Midnat var Alt roligt. Jeg havde en lang Samtale med Kapteinen; før jeg ønskede ham Godnat, slog jeg min engelske Bibel op og læste høit: „Bereder Eder! Thi I vide ikke, i hvilken Time Menneskens Søn kommer!“ (Fortsf.).

Lidt om Redningsvæsenet ved vore Rhytter.

(Efter „Abend Schule“).

De Forenede Stater har en Rhytlinie, som maaler 22,600 Mile. Med den betydelige Skibsfart, som foregaar langs denne Rhyt, er Skibbrud ikke nogen ualmindelig Hændelse. Det Tab af Mennekkeliv, som herved i Tidernes Løb er forvoldt, har givet Anledning til Oprettelsen af Redningsstationer paa de Steder, som frembyde mest Fare. Der er nu 173 saadanne Stationer. General-Superintendentens aarlige Beretning indeholder Meddelelser, som tilfulde vise Bigtigheden af den Institution, han staar i Spidsen for. I et Aar fra 30te Juni 1878 til samme Dato 1879, har der været ydet Hjælp ved 219 Tilfælde af Skibbrud. Om bord paa disse Skibe befandt sig 2,105 Personer, hvoraf saamange som 2,049 bleve reddede af Stationernes Mandskab. Siden Redningsstationernes Oprettelse i 1871 har man i det Hele reddet 8000 Personer, hvorved Antallet af de Omkomne er formindsket med 87 Procent, i Sandhed et talende Vidnesbyrd om den

høie Betydning af de Forenede Staters Redningsvæsen, og et Resultat, som saameget mere fortjener at agtes paa, som det er Frugten af en Gjærning, der mere end nogen anden kræver Selvhjælp og Mod.

Ingen Rhytstrækning langs de Forenede Stater er saa farlig for den Søfarende, som den sandige Strand mellem Kap Cod og Kap Hatteras. Naarlig gjælder dette om New Jerseys Rhyt. Om alle de Skibe, som have strandet her, vare blevne liggende, vilde de have dækket den hele Rhyt med en sammenhængende Linie. Allerede i 1848 lod Regjeringen bygge nogle Rhytter til Opbevaringssted for Redningsbaade, hvilke bleve betjente af nærboende Fiskere; men først i 1871 blev Redningsvæsenet bragt i sin nuværende Skikkelse og stillet under Bestyrelse af den høit fortjente Sumner L. Kimball, som siden den Tid har arbejdet utrættelig i denne ædle Sags Tjeneste.

For at faa et klart Begreb om

Redningsvæsenets Virksomhed maa man besøge en af Stationerne.

Paa Stranden staar et simpelt Træhus, hvori Redningsbaaden opbevares. Hvor Kysten er flad og sandig, findes kun en Baad, der hviler paa Ruller, men, hvor der er dybt Vand lige ved Land, haves desuden en anden Baad, som er saaledes bygget, at den altid reiser sig, selv om Bølgerne slaa den om, saa den vender Kjølen i Veiret. Den er nemlig forsynet med en Kjøle af Jern, som veier 1500 Pund, og med Luftkasser for og bag. Foruden Baaden opbevares her ogsaa Kasket-Apparatet med dertil hørende Liner, Redningsbøier og Svømmebestik. I samme Bygning findes ogsaa et Kjøkken og de nødvendige Soverum for Mandskabet, der bestaar af veirbidte Sømænd, som fra den tidligste Børndom ere fortrolige med Brændingens Varm.

I dag blæser Vinden fra Land, der er ingen Fare, og Mændene strække sine Lemmer under gemtlig Passtiar. Et lidet Bibliothek afgiver Underholdning for ledige Stunder. Men naar Vinden blæser paa Land eller Taage omgiver Kysten, og især ved Nattetid, da paatræves Mandskabets hele Narvaagenhed. Paa en stormfuld Aften hør Stationen tages i Diesyn. Brændingen gaar høi og den skarpe Sand, som dækker Strandbredden, syger Tilskuere i Ansigtet. Sanden er skarp nok til at gjøre alle Glasrunder, som vende mod Søen, matte. Nu bliver der Liv mellem Mandskabet, thi høiere og høiere taarne sig Bølgerne, og Stormen raser med tiltagende Hestighed.

Ve det Skib, som nu befinder sig i Kystens Nærhed! En af Mændene gjør sig færdig til at gaa paa Bagt. Han forsyner sig med Lygte og Signallys. Hans Opgave er at vandre langs Stranden og holde flittig Udkig, indtil han møder en lignende Udsending fra den næste Station. Da først kan han vende tilbage til sit Udgangspunkt. I Sandhed ingen let Opgave, naar man tager i Betragtning det ujevne Terræn og det forfærdelige Uveir. Holdt — ligger ikke der et Skib? Utydelige vise sig Omridsene paa den graasorte Himmel. Dog, der kan ikke være nogen Tvivl; allerede har Bølgerne skyllet iland Gjenstande, som vise sig at være komne fra et saadant. Diebliffelig tænder Bagtmanden Signalklusset, hvis stærke røde Lys forkynder den Skibbrudne, at Hjælp er forhaanden; han iler tilbage til Stationen, og i samme Dieblif er Redningsbaaden ude og slæbes til Stedet for Ulykken, paa det med Hjul forsynede Stativ, hvorpaa den hviler. Den frembrydende Morgen gjør Skibet lettere synligt. Det sidder fast paa en Sandbanke. Bølgerne bryde sig derover og Mandskabet har taget sin Tilflugt til Riggeren. Hurtigt bliver Redningsbaaden baa-ret ud i Vandet. Det hænder ikke sjelden, at en mægtig Bølge kaster baade Baad og Mandskab langt op paa Stranden igjen, eller at Baaden hvælver; da gjentages Forsøget, indtil det lykkes at faa Baaden flot. Nu staar tilbage at komme Skibet nær, og her lægges der Beslag paa de erfarne Sømænds hele Kraft og Behændighed. Endelig lykkes det efter megen Manøvreren at

bringe Baaden hen til Skibet; Besætningen tages ombord og bringes lykkelig iland. Men er Brændingen for stærk, saa at Baaden ikke kan bruges, da kommer Raket-Apparatet til Anvendelse. Ved Hjælp deraf udskydes en tynd men stærk Line, som falder tværs over Skibet. Det gjælder for de Ombordværende at faa fat paa Linen. Ved dens Hjælp bliver et tykkere Toug halet ud til Skibet, og fæstet; det fæstes ogsaa paa Stranden og strammes saa stærkt som muligt. Paa dette Toug anbringes en Slags Kurv, der kan hales frem og tilbage mellem Kysten og Skibet, og i den befordres Besætningen enkeltvis iland. Mange Omstændigheder kunne herunder vanskeliggjøre Redningen. Ofte lykkes det ikke Besætningen at faa fat paa den udfødte Line. Ofte brister Touget ved Skibets voldsomme Bevægelse.

Den 26de Februar 1879 strandede Skonnerten "David G. Polk" ved Long Beach paa New Jersey's Kyst. Den havde ombord foruden Kapteinen, hans Hustru og Barn, en Besætning af 8 Mand. Skibet løb mod Kysten med fuld Fart og fyldtes øieblikkelig med Vand. Redningsmandskabet fra Station 19 kom til. Brændingen gik for høi, til at Baaden kunde bruges. En Raket med Line blev stød ud, men naaede ikke Skibet; med en anden lykkedes det at kaste Linen tværs over Skibet, og den grebes af Be-

sætningen; men under Forsøget paa at hale det tykke Toug ombord, var Strømmen for stærk og Linen brast. Imidlertid skulde Bølgerne uafsladelig over Skibet, saa at de Ombordværende maatte binde sig fast for at beholde sin Plads. Endelig blev efter gjentagne frugtesløse Forsøg Forbindelsen gjenoprettet mellem Kysten og Skibet og en Redningsbøie bragt ud. Baadsmanden med det lille Barn benyttede den først og blev lykkelig bragt iland med den Lille; men den Line, hvormed Bøien halede ind, og som gik gennem en Blof, der var fæstet i Skibet, havde fat sig fast i Blokken, og brast under Halningen, — heldigvis mellem Skibet og Bøien; om nu end de To vare reddede, saa var dog de Øvriges Stilling saameget værre, thi en ny Line var ikke forhaanden. Under disse farlige Omstændigheder besluttede man at gjøre et Forsøg med Redningsbaaden trods Brændingens Hvide; Strømmen var imidlertid for stærk og drev Baaden langt nordensfor, og Mandskabet havde intet Andet at gjøre end at styre mod Land igjen. Et andet Forsøg ledede til samme Resultat. Imens døde Kapteinen og hans Kone af Udmattelse. En ny Line var nu endelig bragt tilveie, og ved Hjælp af den lykkedes det inden Aften at redde 4 endnu. De øvrige omkom, idet nogle døde af Udmattelse, og de andre druknede under Forsøget paa at hale dem iland.

Tilfaldt.

Et Livsbillede.

(Fra „Hjemmet“ i Kristiania).

Min Søn Henrik var nylig kaldet som Præst til den lille Kjøbstad B. Der var noget forunderlig landligt ved denne By; mellem de enetages Huse med de skinnende røde Tage saa man hvert Dieblisk grøn Mark og blaa Fjord.

Præstegaarden laa lidt udenfor Byen; mellem Præstegaardshaveporten og Kirkegaardsporten var der kun to Skridt.

En tidlig Morgenstund listede jeg mig med mit Strikketsøi fra Haven ud paa Kirkegaarden; det var saa frisktende, Solen skinnede saa venligt derinde paa Gravene.

Langsmed Gangen, op til Stengjerdet, laa en Mark, og bag Marken laa Fjorden. Solen skinnede paa Vandet og paa en lang Række Fiskerbaade, der allerede i fuld Fart for god Vind styrede mod Hjemmet og saa deilige ud med de blændende hvide Seil.

Marken stod fuld af Blomster: et Belte gul Ugerkaal ned til Fjorden, en mangfoldig Blanding af Balmuer, Kornblomster, Gaaseurter, Smørblomster og Blaafløkker tæt op til og helt opad det mosgroede Stengjerde.

Kirkegaarden var inddelt i to Afdelinger. Paa den ene Side laa de Døde, hvis Kjære endnu levede paa Jorden. De havde smukke, pleiede, velordnede Gravhøie. Her var Kors, Marmortavler, Jerngittere, levende Jndhegninger, friske Blomsterkrands, opadstrækende Grantræer og nedad-

stræbende Aftetræer, hvide og røde Roser og nyrebne Gange.

Paa den anden Side laa de Døde, som enten ingen Kjære havde, eller hvis Kjære vare i Himmelen. Deres Gravhøie passede Marken; alt det overslødige Frø, den var saa god at ville unde dem, taffede de for og modtog. Og de samme smaa Spirer, Menneskene kaldte Ukrudt og skyndte sig at rive op paa den ene Slags Grave, skjærmede Vorherre og lod dem vøge frem som deilige Blomster paa den anden.

Jeg gik omkring mellem dem og saa nøie paa, hvor yndigt de vare prydede. Hver var pyntet paa sin Vis; her var en med frodige Bløver og hvide Margreteblomster; her en med vilde Roser, Blaafløkker og gyngende Græsstraa, og her en med alt, hvad Marken eiede: Græsstraa, Ugerkaal, Rugar, Smørblomster, Kornblomster og vaiende Dufte af glimrende røde Balmuer, der slagrede for de andre og kastede sine Blade omkring dem. Den Grav var mageløs deilig smykket, skjønnest af dem alle. Her hylede vist et af Vorherres kjereste Dørn, maasse et af dem, der var gaaet ubemærket om her paa Jorden.

Paa de besøgte Gravsteder stode Blomsterne ranke og seløstændige, tre Skridt fra hverandre og fornøiede sig hver over sin egen Kraft og Skjønhed, men paa disse stode de tæt sammen med færre Jndbildninger, men i bedre Forstaaelse, laa

op til hverandre, slyngede sig i hverandre og vidste ikke selv, hvor glade de vare, og hvor velsignede de saa ud. Og Dugdraaber laa der paa dem alle, og Solen skinnede over dem alle, og Sommerfuglen fløj over dem alle. Der var hndige Gravhøie at finde af begge Slags, men de, Marken passede, vare de deiligste, og Marken vilde engang faa Lov til at passe dem alle.

Som jeg dreiede ud fra Gravene og gik op og ned ad den lange Gang og strikkede, kom en gammel kvindelig Skikkelse besværligt trippende med Stok i Haanden og en Blomsterkrands paa Armen, ned mod Stengjerdet.

Krandsen havde hun rimeligvis bundet serude paa Marken.

Det gamle Menneſte, hvor var hun hvidhaaret, men hvor hun dog havde et prægtigt friskt Ansigt. Mørktørnet Bomuldskjole, sort uldent Forklæde, violet Fiskebenshat, hvide Kappestrimler og sort Hagesløise bar hun. Det sorte Forklæde og Hagesløisen bethdede vist, at hun sørgede.

„Saa stor en Blaatornskrands har jeg dog aldrig seet før“, sagde jeg og nærmede mig. Der var noget Ualmindeligt ved hele Skikkelsen, der gav mig Lyſt til at tale med hende.

„Det er til Frøken Falks Grav.“

Hun saa speidende paa mig med sine smaa lyse Øine. Var det ikke saa, spurgte hun, at Fruen var Bræstens Moder, og vidste Fruen ikke nok, at Frøken Falk skulde begraves næste Dag.

Jo, det vidste jeg, jeg nikkede; hun stod lidt og tøvede, gik saa igjen med Stokken og Blaatornskrandsen til den tomme Grav.

Da hun havde forladt denne, gik jeg derhen. Der var ikke det Mindste af den lerede, tørre Jord at se nede i Graven, fra øverst til nederst var den dækket med friske, grønne Grene. Krandsen laa ved Siden, den skulde vist ogsaa derved.

Den Gamle var Frøken Falks Pige. Jeg kjendte hendes Frøken kun fra Andre; Folk i Byen talte underligt om hende.

Hun havde havt 2000 Rdl. om Aaret, og blot sig selv og Pigen Stine at sørge for, men gjorde intet Menneſte godt og stod ikke i Berørelse med en Æneste i Rjøbstaden.

Hun brændte hver Aften Lampe og fire Lys og fik hver Middag fire Retter Mad.

Hendes Liv gik hen med at spise, sove, sy paa Kanavas og kjede sig, sagde Folk. Sommetider var hun dog ude at spadserere, men hun saa løierlig ud, naar hun kom gaaende med Pigen bagefter sig, som om hun rent forsvandt i Løiet, som det blot var det persiske Shawl, den chinesiske Parasol og Hatten med den høie Fjær, der kom. Og Pigen saa endnu mere levende og virkelig ud, end ellers, naar hun spadserede med Frøkenen.

Men saasnart man saa Spidsen af Frøken Falks store Hattefjær, kunde man spænde for og gjøre Rjøreture, thi naar hun gik ud, blev det Solſkin baade den Dag og den næste; hun spadserede aldrig i foranderligt Veir.

I tredive Aar havde hun levet paa samme Vis og paa samme Sted. Pigen var den Æneste, der sørgede over hende, og bandt Krandsen, og hun havde boet der i tredive Aar.

Der kom Stine igjen med en nydelig Blaaornkrands; hun bandt nok ikke alene for sig selv, men for alle de Andre, som skulde have bundet. Mange have vist hundrede Benner staaende ved sin Grav, der ikke er saa meget værd som Frøken Falks eneste.

„Der kommer De med en igjen“, sagde jeg.

„Jeg vilde gjerne have fem, Frue, en i Midten og fire paa Siderne“. Hun gik frem og tilbage, vandede sine Krands og dækkede dem med grønne Blade, at de kunde holde sig friske til næste Dag. Da hun var færdig, gik hun hen til mig og spurgte hemmelighedsfuldt—Graveren, der stod i Nærheden, maatte ikke høre hende—om det var tilladt at saa Præsten i Tale. Hun vilde snakke til ham om Ligprædiken og bede ham gjøre den vakker. Det vilde gjøre hende saa hjertelig ondt, hvis den ikke blev vakker.

Jeg gjorde hende opmærksom paa, at Præsten jo ikke kjendte Damen personligt, og at hun altsaa i den Henseende ikke kunde stille store Forventninger. Jeg vidste nemlig forud, at min Søn paa ingen Maade agtede at skrive en vakker Vigtale over stakkels Frøken Falk.

Hun gjættede mine Tanker, rynkede det gamle Ansigt sammen, og saa bekymret paa mig. Folk havde vist været paafærde og talt fælt, sagde hun, men naar hun selv kom til at tale med Præsten, fik han nok en anden Mening. Der var Jngen i hele Kjøbstaden, der havde staaet ved, da Frøkenen blev født, og været om hende siden, og der var Jngen, der stod ved, da hun døde; og Jngen kunde snakke om

hende, som ikke stod ved, da hun døde, og kun den, der vidste Besked, var den, der kunde tale med Præsten.

„Kom da i Eftermiddag og tal med ham“, sagde jeg og rystede paa Hovedet.

Da hun igjen med stort Besvær skjød Bennei over Stengjerdet for at komme ind mellem Rugen til sine Blaaorn, stod jeg og saa efter hende og grundede paa, hvordan min Søns Tale vel vilde blive.

Jeg kjendte hans Strengthed i det Kapitel; jeg bønfaaldt ham saa tidt om ikke at tale ilde om Folk ved deres Begravelse, naar de stode for Guds Domstol, men han gjorde det alligevel. Han fandt det rigtigt ved den Deilighed, til Exempel og Udvarsel for Andre, at give Folk Studsmaal.

Jeg kunde ikke udstaa den Fremgangsmaade. Naar Slægt og Benner staa bedrøvede om Risten aldeles forsonede med den Afstøde, dækkende ham til med den deilige Kjærlighedskaabe, som Vorherre selv i Sygdomstiden hjalp dem til at spinde, løftende ham med den paa helt op i Himmerige, kommer Præsten, river Rappen af ham, lægger Stene paa ham, maner ham ned i Helvede, og er stolt af sit Værk.

Det samme Menneffe, man begraver i kristen Jord mellem Ristene, drifter man sig til at omtale, som hørte han til Helvede; hvis han hørte til Helvede, maatte man jo lægge ham udenfor Menighedens Kirkegaard.

Sommetider har jeg sagt til min Søn: „Men Kjære, du roste denne og dadlede denne, og vare de dog ikke i Grunden begge lige strafvær-

dige; ham, du fordømte, kjendte du ikke; laa det ikke deri?—Naar man ser sig for, er det egentlig aldrig Sjælehyrden, men et ufjærligt, om Sagen ubidende Menneske, der holder disse Straffetaler; Kjendskab gjør skaansommere. Din Fiende fordømmer du ikke ved hans Riste, jeg kjender dig, du er for ædelmodig dertil. Din flette Dmgangsfælle, der har været høflig imod dig, fordømmer du heller ikke, dertil er du for godmodig; du siger just ikke noget Godt om ham, men du fordømmer ham ikke. Du har siddet tilbords med ham, det vilde være dig rent umuligt at tale ilde om den stakkels Mand. Men den elendige Synder, du har ladet tumle forvildet omkring udenfor din Hjord og din Kreds, uden Tilshn, som du kun kjender gennem andres Bagvaskelse, ham giver du samvittighedsløst til Pris; det er dig en Nydelse, for du har Lyst til at tordne.“

Saaledes taler jeg med min Søn, men hvad nytter det en stakkels Moder at tale, naar Børnene ere komne til Sjælskaar og Alder. Han gjendriver mine Ord, forsværer sin Sag uden at overbevise mig, saalænge til jeg ikke kan udholde det i mine stakkels Nerver, og vil aldeles Intet indrømme.

Min Søn kom først hjem sent paa Eftermiddagen. Jeg vidste ikke, at han var kommen, før jeg aabnede Døren til hans Værelse og saa ham sidde og skrive paa Digtalen. Han havde været omkring i Byen og samlet paalidelige Efterretninger om den Afbøde. Jeg holdt paa hans Pen og standsede ham, hvor han begyndte:

„Mine kjære Venner, dette Livsbillede er vækkende og meget sørgefulgt. Gid det maa tjene Eder til advarende Paamindelse! Hendes Liv var Død“.—

„Ikke videre, ikke et Ord videre — min kjære Dreng!“

Han saa utaalmodig hen paa mig, opirret over Standsningen.

„Nei hør, Moder, hende lader jeg mig virkelig ikke slippe ud af Hænderne. Et Menneske, der i tredive Aar har boet paa et Sted, maa Byens Folk da kjende. Jeg har spurgt mange, de ere alle enige. — Nei, gode Moder, naar hun ikke gjorde Nytte hele sin Levetid, lad hende saa idetmindste gjøre en lille Smule Gavn en eneste Gang efter sin Død. — Hun har, Gud ske Lov, ingen af de Slægtninge, som du pleier at sige, staa og høre til med blødende Hjerter.— Nei, hende lader jeg mig sandelig ikke hverken med det Gode eller Døde slippe ud af Hænderne.“

Vennen dreiede sig mellem hans Fingre af Utaalmodighed efter igjen at komme paa Papiret.

„Har Ingen talt til dig om hendes tro, gamle Pige?— Jeg har seet hende, det er et usædvanlig sølsomt Menneske. Det vil skjære hende i Hjertet.“

„Hun skal arve det Altsammen!— aa, lille Moder, tjen mig nu og gaa; — den er sammensat fra først til sidst og skal bare nedskrives. Na, forstyr mig dog ikke!“

Medens jeg gik frem og tilbage paa Gulvet og ventede paa den gamle Pige, kunde jeg høre, hvorledes min Søns Pen løb med den stakkels døde Frøkens arme Sjæl. Jeg bad Gud bevare hans egen; det forekom mig, alt imedens, som han

led paa sin egen. Naar han var færdig med sin Prædiken, vilde han saa skrive den om? Vilde nogetsomhelst Forsvar være kraftigt nok til at overbevise ham? Naar den nu var et Meesterstykke, naar Indrømmelse vilde nøde ham til at sidde oppe om Natten og skrive en anden, naar han i det Hele holdt stærkt paa sin Nattefred, og naar han var altfor træet efter at have fuldendt denne til at skrive en ny, der duede, vilde saa nogetsomhelst Forsvar være kraftigt nok til at overbevise ham?

Alt nei, den Mur kunde et svagt Menneskebarn vist ikke gjennembrude. Saften vilde han vist ikke være istand til at se en eneste hvid Fjær paa stakkels Frøken Falk; hun vilde være graa for hans Dine fra øverst til nederst.

Just som han var færdig med Talen, havde gennemseet den, givet den et haardt, sidste Nif til Tegn paa Bisald, og lagt den i Strivepulten, kunde jeg høre den gamle Pige, først paa Trappen, saa ved Laasen.

Der er bestemt En ved Døren, kjære Henrik“, sagde jeg; jeg vilde saa gjerne, at han selv skulde modtage hende.

Hun fortalte ham strax, at hun var den Pige, som Fruen vist havde sagt Pastoren vilde komme og tale med ham om Sigprædiken over Frøken Falk.

„Er det Dem“, spurgte han, og saa forundret paa hende; han havde dog ikke efter min Beskrivelse troet, at hun saa gammel og agtværdig ud.

Jo, det var hende, og hun kom forat meddele Pastoren Frøkenens Historie; for man kunde jo ikke tale

om et Menneske, man ikke kjendte; det var jo rent umuligt at tale ved Graben over En, man ikke vidste Noget om.

Min Søn nævnte ikke, at Talen var skreven, noget saa forunderligt overbevisende var der i det, hun sagde, og i den Maade, hun sagde det paa, at han skammede sig for at fortælle, den var istand.

„Fruen har vel nok sagt, at jeg kom?“ Hun saa forstende først paa ham og saa paa mig; det foruro- lige hende, at han taug saa længe. „Det er ingen lang Historie, Hr. Pastor“.

„Det nytter ikke—det ørkesløse Liv, hun førte, har dømt hende. Den, som der er noget ved, hører man dog noget om. Det gjør mig virkeligt ondt for Deres Styld — men det nytter desværre ikke.“

Han satte en Stol hen til hende.

„Alt den, der bestandig har været om hende, elsker hende saaledes, taler meget for hende, Henrik“, sagde jeg. „Dadle hende ikke, ros hende ikke; det er altid min indstændige Bøn, hverken Dadel eller Ros, hvad skal det til?“

„Folk skulle ikke have Mere end dem tilkommer, men det kan man nok forlange, Frue! — Noget Slet har hun ikke gjort i alle sine Levedage; har Pastoren spurgt Dem for om hende?“

„Ja, mange Steder. — Den, der hverken gjør godt eller ondt, gjør ondt, men jeg raader Dem oprigtigt, mød ikke i Kirken, hvis mine Ord kan smerte Dem. — Skal De ikke sidde?“ Han hød hende igjen Stolen, men hun blev ved at staa ret op, medens hun i Talens Løb dreiede paa den sorte lakerede Kulle oppe paa Stolryggen.

Har Pastoren været hos Doktoren og talt om hende?"

„Nei.“

„Naa det har De ikke; — har De været hos den lille Lærerinde ligeoverfor?"

„Nei“.

„Naa, saa har De ikke været hos Nogen, der kunde sige et eneste Ord. De sidste Tidender om et Menneſte, er det jo, det kommer mest an paa; med Guds Hjælp ſkal hun ſaa en vaffer Tale! — Naar jeg ſiger, hvad jeg ved om hende, baade det Gode og det Daarlige, ſaa kan De høre, jeg ikke ſarer med Løgn, men at det altsammen er Sandhed, og naar Pastoren ſaa er ſaa god at prædike lige ud af det, ſaa ſkal det nok danne ſig af ſig ſelv, og blive en vaffer Tale. — Er det ſaa tilfaldt, at jeg maa fortælle Historien?"

Dette kunde Henrik ikke have Noget imod; ſaadant et fattigt Liv, ſom Frøken Falk havde ført, vilde det jo heller ikke tage lang Tid at ſkilbre.

Nu ſatte hun ſig endelig ned paa den magelige Væneſtol, min Søn havde budt hende, og begyndte:

„Hun var ſaa mageløs kjerlig ſom lidet Barn; de ſmaa brune Dine var ganſke ſtraalende af Venlighed, og de ſmaa deilige runde Arme vilde omfavne alle Menneſter. Naar Deſerten ſkulde ſpijes, blev den Lille kaldet ind til Forældrene i Spijsſalen. Jeg fulgte allebegne med hende, jeg var hendes Barnepige.“

„Elſk mig lidt, men elſk mig længe“, ſagde Fruen, naar det lille Barn trykkede ſig op til hende og favnede hendes fine Kjole, „de heftige Følelſer holde ikke ud“. Hun løsnede de ſmaa Hænder fra Grebet i Floret

og Kniplingerne, lagde en Kage i hver af dem, ſatte Barnet lidt ud fra ſig, rakte ſin ſmukke røde Mund frem, at den Lille kunde kyſe paa Spijsen af den, og lo ſaa hen til ſin Mand. Nu havde Moder ſaaet nok, nu ſkulde hun til Fader.

„Elſk mig lidt, men elſk mig længe“, ſagde ogſaa han, og ſaa vægede han for ſig, at de ſmaa Arme ikke ſkulde krølle hans hvide Lintøi, holdt hende lidt iveiret, at hun kunde ſe hans militæriſke Anſigt, gav hende et Kirsebær i Munden og ſatte hende ned.

Medens hun tullede henad Salsgulvet og ud af Døren med Godterne i Hænderne og Kirsebæret i Munden, lo Fader og Moder ad hende. Det Eneste, de havde af hende, det var Morſkab.

Hendes Fader havde været i Hæren, men da han blev gift og ſik ſaa meget Guds med ſin Fru, tog han Afſted ſom Ritmeſter. Dengang elſtede Herren og Fruen hinanden lidt, men det varede ikke længe; da havde de hele Godſet, men efterſom de ſatte Formuen overſtyr, ſatte de ogſaa Kjærligheden overſtyr. Det One ſvandt hen med det Andet i Sus og Dus, men Kjærligheden gif op før Formuen.

Jeg var den, der havde mest at gjøre med lille Urickke. Den franſke Lærerinde, der var forſkrevet til at tale Franſk med hende, kunde ikke taale vor ſunde danſke Roſt og laa for det Meſte ſyg i Sengen.

Fader og Moder toge ſig ikke af hende. Jeg var femten Aar og Husmandsdatter; hvad forſtod jeg mig paa et fint Barns Opdragelſe? — Jeg gjorde, hvad hun vilde, jeg ſkulde gjøre, og løb, hvor hun vilde.

jeg skulde løbe. Saa hun en Port aaben, fløi hun derigjennem, saa fløi jeg med.

Sommetider sad vi midt ude i Aløveren paa Marken og spiste vort Smørrebrød ved Siden af den gamle Køgter og Kjøerene; sommetider laa vi begge to med Papirshatte paa i Haven og hjalp Lugekone med at luge — hun holdt saa af den Lugekone — og sommetider sad vi oppe paa Stenene i Rullen og Lode os trække frem og tilbage af Folkene.

Det lille Lam maatte elske og holde af Nogen; naar hun ikke fik Lov til at gjøre det i Stuerne, saa maatte hun gjøre det udenfor, og der blev hendes Kjærlighed godt modtaget.

Hun var altid hos os. Lugekone gav hende røde Gbler, Køgteren gav hende Fugleæg, Husholderstken bagte Pandekager til hende, jeg plukkede hende Blomster, Hønskepigen viste hende Kyllingerne. Det var meget bedre Altsammen end Sukker godt og Forældre, som ikke vilde krolles.

„Hvor hun dog bliver brun, og hvor Haaret flagrer om hende“, sagde hendes Fader, da han kom hjem fra Jagten, og hun kom løbende fra Hønsegaardsporten med Kyllingerne i Forklædet. „Det er dog forstrækkeligt, hvor Ultrikke bliver brun, og hvor Haaret flagrer om hende“, sagde han igjen samme Dag til sin Fru ved Middagsbordet. Og saa bleve de enige om, at nu, hun var syv Aar, nu maatte hun have Lærerinde og holdes inde.

Før havde hun høvt et lidet Kammer nede i Nærheden af Kjøkkenet, og jeg havde sovet i en Seng ved Siden af hendes; det var saa trygt,

naar jeg laa der, syntes hun; nu fik hun et stort, smukt Værelse ovenpaa, jeg redte hendes Seng ved Siden af Lærerindens.

Det kunde jo ikke gaa an for en fin liden Frøken at blive solbrændt og bild og lade sig nøie med den Opdragelse, vi simple Folk kunde give hende, men der er dog mere Næring i grovt Brød end i Sten, Lærerinden var nok et retskaffent Menneske, men en snerpet, guaven, gammel Jomfru alligevel. Hun havde lagt Lænker og Snore om alle sine egne stakkels Lemmer, og regnede det for en Blygt ogsaa at lægge dem om Børnenes. I alle de ni Aar, fra hun begyndte at undervise det søde Barn til Konfirmationen, snoede og dreiede hun dem om hende, saa hun neppe kunde røre sig.

„Elsk lidt, men elsk længe“, sagde ogsaa hun. Nu var der Jngenting, det lille Barn maatte kjæle for, hverken mig eller Lugekone, eller det grønne Græs paa Marken. Nu skulde hun sidde paa Glads med Forældrene og spadserere i Buegangen med den stive Frøken.

Det var et drøit Syn at se det lille Barn gaa ved Siden af hende med Parasol for Ansigtet, at hun kunde blive hvid igjen. Hver Gang, hun kom forbi mit Kammervindue, hvor jeg stod og tittede, eller forbi Blomsterbedet, hvor Lugekone laa, saa hun bedrøvet til Siden, som om hun hjertensgjærne vilde ifærd med os, men ikke turde. Det var nu ogsaa noget af det, Forældrene aller mest havde paalagt Lærerinden, at holde den lille fra os. De havde ladet Omgangen blive altfor fortrolig, nu maatte der tages alvorlige Forholdsregler for at standse den.

Et Par Aar gif det paa den Maade; hun saa enten vemodig til Siden eller gjorde Bevægelser med Armene henimod os, naar hun blev os var i Afstand, men tilsidst gif det jo over, og hun glemte os, og ffjænkede os ingen Opmærksomhed.

Men vi glemte hende aldrig, saa varmt og hjærligt havde hendes Barnehjerte været, at vi altid siden følte os taknemmelige for det Venfkab, hun gav os dengang. Men der er ikke saa godt et Korn, at det jo kan tørres hen. Hvad der ikke blev tørret bort før Konfirmationen, det blæste bort efter Konfirmationen. Et levende Menneffe kan ikke trives hverken nede i Stufferne eller paa Chatollet mellem Nipsfagerne.

Jeg blev paa Herregaarden og rykkede op til Husholderffe; de andre Tjenestefolk vare komne omkring; Nogle vare gifte i Byen, Nogle bofatte rundt om paa Udflyttergaardene, men vi bleve alle ved at følge hende med vore Tanker. Vi saa jo op til hende fom noget Større, glædede os over hende i Afstand, og troede, hun voksede, medens hun viskede.

Hvem kunde ogsaa tænke, at Alt, hvad Værerinden fyldte i hendes Hoved, ikke var andet end død Værdom, der hverken gjorde hende gudhengiven, ædelsindet, dygtig i Gjerning, eller klogere i Tankegangen; at det alfsammen var Noget, hun aldrig fik Gavn eller Fornøielse af, men fom hun bare gif besværet omkring og gjemte paa, uden at tage det frem, til hun glemte det, og det var bleven rent borte.

Den gamle Nøgter og Lugekone havde faaet Plads paa Fattighuset. Naar jeg kom gennem Landsbhen,

var der gjerne enten en af de To, eller en og anden af de andre gamle Bekjendte, der lukkede Vinduet op og spurgte flittigt til den lille Frøken paa Gaarden. Dengang, hun gif til Præsten, opelskede de Alle Blomster til hende i deres Urtepotter, Myrter, Gylbenlakker og Roser. Hver sendte sin Buket paa Konfirmationsdagen. De Blomster burde hun have lagt i Presse, tørret, gjemt og gjort megen Stads af, for det var nok omtrent de sidste Nærligheds-gaver, hun fik her paa Jorden.

Saa snart hun Konfirmationsdagen havde lovet at være Vorherres Barn, toge Forældrene fat paa hendes Opdragelse og førte hende ud i Verden, at hun kunde blive et Berdensbarn. De hvirvlede omkring med hende, lige til de døde, og hun stod ved deres Grav og ledte efter sin Sorg over dem, og kunde ikke finde den, og ledte efter den lange Tid, der var bleven borte, og heller ikke kunde finde den.

Nu var hun tredive Aar og allerede en sløv og krasfløs gammel Pige.

Hele den egentlige Formue havde Forældrene opbrugt, men 2000 Rigsdaler fik hun sin Levetid. De vare saa lykkelige paa Dødsleiet, de Stakler, over at de havde sørget saaledes for deres Barn at hun dog bestandig kunde leve nogenlunde efter sin Stand. Men hun ffjændte paa dem i sit Hjerte, da hun hørte, hvordan det hang sammen; hun syntes, hun fik temmelig lidet, og kaldte sig et Almisfælem.

Herregaarden maatte sælges, Huset i Byen maatte sælges, og for hvert Salg var der Flere, fom vendte hende Nyggen. Hun var ikke mun-

ter og morsom, hun var ikke andet end En med Penge; naar hun ikke havde Penge, saa var hun Ingen.

„Flyttede hun saa hertil?“ spurgte min Søn Henrik.

„Ja, da hun havde lagt Sten paa Forældrenes Grave, ovenover og rundt om, saa at der ikke kunde komme et Græsstraa frem paa Kanterne, men den kunde staa og passe sig selv, fæstede hun mig og flyttede her til Byen for de billige Prisers Skyld, at Pengene kunde forslaa til hendes mange Fornødenheder.

Herre Gud og Fader! det var en rædsom Reise. Jeg glemmer aldrig den Morgenstund, da vi to med Extrapost kjørte fra Herregaarden forbi Kirkegaarden, gennem Landsbyen. Alle de gamle Bekjendte vare nu borte eller døde, uden Lugekonen paa Fattighuset; da hun stod og neiede og nikkede og saa ud efter Bognen fra det gamle Havestakit, takkede jeg Gud, at der dog endnu var en eneste Sjæl, der fulgte os med Bønner og Betsignelser, og bad ham i mit Hjerte lade hende leve længe paa Jorden. Men Frøkenen nikkede løvt igjen nede i Rejsesaaben; hun havde glemt det gamle Skind for længe siden.“

Efter et lidet Ophold begyndte den gamle Pige igjen:

„Om hun ikke havde haft en Skilling, Hr. Pastor, det havde været bedre, saa havde hun maattet tjene for sit Brød, men med det Samme havde hun lært nyttige, fornuftige Menneſker at kjende.

Og havde hun haft et Par Hundrede mindre end de 2000 Rigsdaler, det havde Altsammen været bedre. Havde hun haft mere, saa

havde hun reist lidt omkring, gjort godt mod En og Anden, og paa den Maade lært Menneſkene at kjende; havde hun haft mindre, saa havde hun indrettet sig paa anden Vis end den tilvante, saa at hun ikke behøvede at leve som stor Dame, men havde haft Raad til at pleie Omgang med Andre. Men den faste aarlige Sum, der akkurat var beregnet paa de tilvante, dagligdagse Fornødenheder, stængte hende inde med sin egen Person og holdt alle levende Skabninger fra Huset.

Saa kom vi da hertil, hvor vi boede sammen den lange Varrække. Værelserne bleve godt møblerede, og Frøkenen havde leiet den bedste Bolig i Byen. Vi havde Marmor-konjoler med franſke Baser, franſke Blomster med Speilſtor over; vi havde store Speile, Hjørnepiedestaller med fineſte Nikkeduffer, forgyldte Lænestole med højrødt Fløielsbetræk og Fortepiano, Altsammen Levninger fra Herregaarden. Stolene, Sofaerne og Klaveret traf vi over med hvid Skirting, og Kullergardinerne traf vi ned for hver Solstraale, at Møblerne ikke skulde bleges og tage Skade. Da hun ikke havde Raad til at anſtaffe saadanne Sager igjen, naar de gamle ødelagdes, var det en Livsſag for Frøkenen at holde Alt vedlige. Men det saa uhyggeligt ud hos os fra Morgen til Aften, som om vi var ud og var ind havde Sig i Huset.

Det var forfærdeligt aldrig at se hende foretage noget til Nytte eller Fornøielse, hverken for sig selv eller andre. Hendes eneste Bestilling i de mange Aar var Kanavafnyning. Naar hun var færdig med en Bude, begyndte hun paa den anden; dem,

vi ei kunde faa Plads til i Sofaerne, gjemte vi i et Skab, og dem paa Sofaerne gabe vi hvide Hylstre paa, at de kunde vare længe.

Naar der kom fornemme Fremmede, skulde alle Overtræt tages af, men der kom hverken fornemme eller ringe Fremmede, der kom Ingen. Tiden saldt saa tung ned paa hende, hun kunde næsten ikke aarke gjennem Dagene.

„Skulde Frøkenen dog ikke strikke et Par Strømper for et fattigt Barn“, sagde jeg.

Hun saa paa mig med forundrede Øine, hun kjendte jo ingen fattige Børn; hun havde Besyrgaarn i Skufferne til Arbeider for sin hele Levetid, men hun havde ikke Raad til at kjøbe Uld til Barnestrømper. Og Klaveret stod altid under det hvide Hylster og gjemte paa sine deilige Toner, uden at Nogen fik godt af dem. Men hun havde heller ikke noget at spille; det, hun havde kunnet, var bare smaa bethdningsløse Partier, der vare gaaede af Mode, som de vare komne i Mode, og var glemte, saa hurtigt, som de vare lærte; men stemt blev Klaveret alligevel hvert eneste Aar, for Frøkenen var meget akkurat, hun forsømte aldrig sine Ting.

„Maa ikke den lille Ise Lærerinde, som sidder iaa venlig der ligeoverfor og spiller og synger med sine Elever, komme herop og forsøge de skønne Toner paa Frøkenens Instrument?“ bad jeg sommetider, „det vil fryde hendes Hjerte.“

„Lærerinden!“ Hun vidste ikke, hvad hun skulde tro om mig, at Eligt kunde falde mig ind. Kom Lærerinden ind, saa skulde der inviteres og trakteres; de fattige Skil-

linger, vi kunde undvære, skulde jo lægges tilside til Frøkenens Gravsten; hun vilde have en ligesom Forældrenes, saa stor, at den kunde dække hele Graven, at der intet Græsstraa kunde komme frem paa Kanterne; vi havde ikke Raad til at invitere.

„Aa, jeg syntes, hun allerede laa under Steen! — Bogskabet var fuldt af smukke Bøger, men det anstrengte hende at læse. Om Lørdagen tog hun dem ud, støvede dem af og satte dem ind igjen; de bleve bestandig lige rene, men de bleve ikke læste. „Berlinske Avis“ havde hendes Fader holdt, den blev hun ved at holde. Jeg maatte læse Dødslisterne op for hende, og saa lidt havde hun sluttet sig til sin forrige Omgangskreds, at det var af hendes bedste Udspredelser at træffe en og anden af sine gamle Betjendte paa den Maade i Avisen.“

Naar hun ikke mere kunde udholde at sy paa det slaaue Kanavasarbejde, gif hun op og ned ad Gulvene timevis, saa skulde Lyden af hendes egne Skridt fylde Tomheden.

Naar hun gif saaledes frem og tilbage med de rastløse Fjed, lod jeg gjerne min Kammerdør staa lidt paaklem; hun fandt det jo mest passende, at den var lukket, men jeg syntes dog, hun maatte trække Betret lidt bedre, naar den Sprælle stod aaben, saa kunde hun da høre min Hof og mærke, der dog var noget Andet til end de døde Møbler og de fæle Niffeduffer, der hver Gang, hun dreiede sig, niffede ad hende, som Hovederne skulde gaa af de tynde Hals; men det var stærkt Staaltraad, der var i dem, for de bleve ved at holde.

Hun sørgede ikke, og angrede ikke; havde hun følt Sorg eller Anger, begge Dele havde ført hende til Vorherre, nei, naar hun gik der op og ned, gik hun altid og savnede; hun savnede sit eget Liv, som man havde taget fra hende. Ifke et Minde fra hendes Fortid var saa meget værd, at hun kunde have Lyst til at drage det frem for sig. Saa hun tilbage, saa hun: Jngenting. Da Forældrene sørgede for, at hun fik de 2000 Rigsdaler om Aaret, havde de afsluttet hendes Fremtid, hun kunde den udenad, der var ikke noget at grunde over.

Naar jeg gik gennem Byens Laugegade for at gjøre mine Indkjøb, og saa glade Mennesker, der vare paaferde baade ude paa Gaden og indenfor Vinduerne i Husene: Trommeslageren, der oplæste sine Nyheder, medens han slog paa sin Tromme; Fiskerdrengen, der opraabte sine Hornstik, medens han svingede dem over Hovedet; Skomageren i Kjelderen, der spændte den ene Støvle over Læsten, medens hans Kone kantede den anden; den lille lyse Lærerinde ligeoverfor os, der sad bøjet over Bøgerne midt imellem sine Elever; naar jeg saa alt dette, tænkte jeg ved mig selv, at hvis alle disse Mennesker ikke netop ved deres Hjælpeløshed vare bleve tvungne af Vorherre ind i Virksomhedens Betsignelse, hvis de havde været sikrede for deres Levetid, vilde de maatte være bleve ligesaa uhykkelige Stabninger som min stakfels visn eFrosten, og jeg forbandede i mit Hjerte de lummne Penge og tænkte, at det var bedre for hende at slide sine Negle tilblods, end at føre et saadant ørkesløst Liv.

Et rafft, godt Menneske var hun anlagt til at blive, stabt af Vorherre som Andre med Hænder og Fødder, Hjerte og Hoved; hun havde blot ikke Brug for nogen af Delene. Hvad skal En med Hjerte, der ikke har Nogen at banke for, med Hænder, der ikke have Noget at bestille, med Fødder, der ikke have Nogen at gaa for, og med Hoved, der ikke har Noget at tænke paa. Alle de Dele kunde hun jo ganske rolig lægge paa Hylde, og det gjorde hun da ogsaa. Men, jeg ønskede hun maatte fra Brug for dem, før de vare saa slappe og løve, at de ei kunde benyttes.

Sommetider sad jeg ved min Kof og forlystede mig ved den Tanke, at Kjærlighedsstrangen maatte dog omsider ved Guds Naade kunde vækkes saa kraftigt i hendes Sjæl, at det altsammen kom igang af sig selv. Vare Herren til lyvende og sidst kaldte hende til sin Vingård, vilde hun jo saa Vøn med hans bedste Arbeidere.

Men det ene Aar gik efter det andet; jeg ønskede en Forandring, men kjælede selv for hendes Svagheder og udrettede ingen Verdens Ting.

Naar hendes Dine engang imellem bleve livligere og hendes Gang raskere, saa vidste jeg, hvad hun tænkte paa, for jeg kjendte jo hendes fattige Liv udenad. Saa tænkte hun paa sin gamle, svagelige Fætter i Spanien, hvad hun vilde gjøre, naar han døde og gjorde hende til sin Arving; saa vilde hun kjøre med fire Heste for i Karet, som hun havde gjort i sin Ungdom, saa vilde hun søge passende Dmgang, saa skulde Hylstrene af Møblerne, saa

wilbe hun give Almisse til de Fattige, saa skulde man se hendes Sindelag, saa vilde hun ind i den gamle Kredsgang, snurre rundt i den gamle Hvirvelbande.

Stjont jeg jo ønskede hende en bedre Alderdom, kunde jeg dog ikke lade være, saadan en ussel Staffel var jeg, at bringe den spanske Fætter paa Bane, naar hun var i daarlignende Humør, for det Middell gjorde altid sin Virkning.

Jeg bragte hende Sladder fra Byen, jeg gjorde hendes Mad saa ætter og hendes Seng saa blød, jeg unde. Jeg havde ikke andre Raad mod Livsleiden og Kjedsomhed, end saadanne; alle Forsøg paa noget Bedre mislykkedes. Den gode Mad, den gode Seng, Dødslisterne, Fættøren i Spanien og Byfladderer vare hendes eneste Glæder, og jeg værnedes, saa godt jeg kunde, om dem.

Da jeg dog engang foreslog at indvinde en Smule til Smaaafsture og til at gjøre vel mod Fattige ved at give Slip paa to af de fire Middagsretter, saa hun ganske forfærdet og uheldig ud bare ved Tanken; siden talte jeg aldrig derom.

Mange antage, at det er en let Sag at undvære den Slags og sige: „Naar man kan blive mæt af to, hvad skal man saa med fire Retter?“ De, der tale saaledes, skulde tænke efter, hvad Magt deres egne Baner øve over dem. At tage en eneste af de fra Ungdommen tilvante Fornødenheder fra et forventet Menneſte, er noget nær det Samme, som at berøve det et af dets Lemmer.

Det vilde været drøit for Frøkenen ikke at faa sin lækre Kage og Desfert for Kagens og Desfertens egen Skyld, men det vilde været endnu

værre for hende, at hendes rige Bord, med to Retter istedetfor fire, blev et fattigt Bord; hun vilde have faaet en Fornemmelse hver eneste Middag, som om hun var gaaet ned ad Bakke og bleven ringere ved Forandringen. Naar ikke enten Nøden tvinger eller Kjærligheden driver, skal der megen Overtvinding til at gjøre saadanne Indskrænkninger. Jeg tror, at de fleste Menneſter vilde, ligesom Frøkenen, være blevne ved i den samme Slendrian. Men hendes ørkesløse Levevis faldt tungt paa mit Sind. Jeg gif der alene omkring hende og havde altid en Følelse af at skulle staa Vorherre til Regnskab.

Hver Gang, hun gif uroligt op og ned ad Gulvet, og hver Gang, hun stak Hovedet ind i mit Kammer og spurgte enten: „Naa hvad er Klokken, dit Uhr gaar rigtigere end mit, er det ikke snart Spisetid?“ eller: „Stine, hvad er dit Uhr, er det ikke snart Sengetid?“ hver Gang, bad jeg den kjære Gud i Himmelen vise mig den Bort, hvorigjennem jeg kunde føre hende ud af det Døde ind i det Levende. Jeg udannede gamle Staffel ledede hende bestandig paa Afveie ved at staa saaledes paa Binde for hende. Jeg forstod jo kun at putte hende længere ned i Dyrerne.

Naar jeg gjorde vore Indkjøb, mødte jeg af og til den gamle Præst. „Hvordan gaar det hjemme?“ spurgte han med et deltagende Ansigt, og saa rystede han paa Hovedet. Naar han sommetider besøgte Frøkenen og begyndte at tale om gudelige Ting, dreiede hun bestandig om i andre Hjørner og Kanter; derfor antog han hende for usorbederlig.

Men jeg tror nu ogsaa, at Præsterne lade sig altfor let skræmme. Først skal de gjøre Gavn igjennem Dmgjængelsen. Det er kun de Mennesker, man kjender Noget til, hvis Ord gjøre Virkning paa En; men hvor man kun kommer to Gange om Aaret, der bliver man ikke kjendt.

Frøkenen hørte daarligt, saa det nyttede hende ei at gaa i Kirke. Imellem bad jeg hende om at læse et Stykke for mig af den hellige Skrift — jeg turde ikke sige, at det vilde være hende til Gavn, men jeg sagde, at det vilde være mig til Gavn — og jeg gav hende Bogen, slog op i den, og hun læste det Stykke, jeg pegede paa. Men det løb løvt af hendes Mund som en uforstaaelig Ramse, Ingen af os blev opbygget.

En Aftenstund listede jeg mig hen til den gamle Præst. Frøkenen havde just den Dag negtet en stikkelig brandlidt Rone tre Mark, men lagt fem Daler hen paa Bunken til hendes kolde Gravsten. Der var forfærdelig tungt derhjemme; jeg sølte mig rigtig fortvivlet, som om der intet Haab var.

Præsten bad mig sidde ned — her i den samme Stue — det er ikke mange Maaneder siden. Jeg fortalte, hvordan det hang sammen, at hun var et Menneske med gode Aulæg, men at Banerne havde dreiet sig som Snor og Vænter om hendes Arme og Ben, saa hun ikke kunde flytte sig, og jeg tiggede ham af Hjertens Grund om at bede til Vorherre for hendes syndige Sjæl.

Da han saa saa underlig tvivlraadig paa mig, sagde jeg, at jeg skulde vel dog ikke være den Æneste, der bad for hende; eftersom han var

Sjælesørger, maatte hun vel ogsaa ligge ham paa Sinde.

Han saa nu meget deltagende, men alligevel tvivlraadig paa mig, rystede paa sit Hoved og sagde: „De holder af hende; Deres Bøn har meget mere at betyde end min, jeg er bange, min ikke bliver kraftig nok.“

Det var underligt at høre de Ord af en Præst; men det tydede jo paa, at han var et ærligt Menneske.

„Tror De, hun er fortabt?“ spurgte jeg.

„Saa længe der er Liv, er der jo Haab“, svarede han.

Paa Hjemveien løb det mig i Hovedet, om jeg virkelig var den Æneste paa Guds grønne Jord, der holdt af hende og bad til Vorherre for hende, og saa faldt det mig ind, om den gamle Lugekone var død, eller om hun endnu sad i Fattighuset ved sin Spinderok og bad for os og tænkte paa os. Jeg var fem og halvfjerdsindstyve Aar, hun maatte være henved otte og firindstyve, om hun levede, men hun var vistnok død.

Hvor jeg bad inderligt for Frøkenen den Aften, da jeg gik i min Seng; jeg aabnede mit Kammervindue og bad lige op i en af de klare Stjerner, som om Vorherre just sad midt inde i den.

Da gamle Stine nu igjen gjorde en Stands, sagde min Søn: „For nogle Maaneder siden var der ingen Forandring skeet — naar skede da Forandringen?“

„Dengang jeg blev syg, Hr. Pastor; otte Dage efter, at jeg havde været hos Præsten, da skete Forandringen. Gud Herren ske Tak og Pris! i samme Dieblit var hun frelst.“

Doktoren vilde have mig paa Ho-

spitalet, det var en farlig, smitsom Sot, men hun vilde beholde mig. Doktoren vilde have fremmede Folk til at pleie mig, men hun vilde selv pleie mig. Hun redte min Seng, rakte mig hver kvægende Vanddraabe og kysede mine Hænder.

Dg da jeg kom mig, var det, ligesom hun blev Barn igjen af Fryd; hun lo til mig, og strakte Armene imod mig, som da hun var liden.

Dg den første Gang, jeg kom op og ind i Stuen, vare de hvide Hylstre borte, Kullegardinerne oppe, Solstraalerne inde, de broderede Puder lagte om mit Sæde, Klaveret aabent, og den lille lyse Lærerinde kaldt ind at spille deilige Salmes for mig.

Jeg sad, som jeg sad i Himmerige, paa den bedste Lænestol. „Frøkenen har vist brugt mange Penge i min Sygdom“, sagde jeg.

„Jffe flere, end jeg kunde tage dem af Bunken til Gravstenen“, svarede hun.

„Frøkenen har fæstet en Pige til foruden mig, det bliver for kostbart“, sagde jeg.

„Du har gaaet altfor længe“, sagde hun og klappede mig, „altfor længe“.

„Men hvor faar Frøkenen Pengene fra?“ spurgte jeg.

„Fra de to Ketter, der vare for mange“, svarede hun, „og de to Lys, der vare for mange“. Hun lo til mig, gav mig Vin og hvistede: „Saamange Ketter fordærve en gammel Mave, og saamange Lys skjære i gamle Vine“.

„Bliv lidt“, sagde min Søn afbrhørende og saa venligt paa Fortællerstuen, „den Slutning kan jeg lide. Nu var Miraklet steet, nu var

Altting kommet igang; nu havde Hjertet Noget at banke for, Hænderne Noget at bestille, Fødderne Noget at gaa efter, og Hovedet Noget at tænke paa“.

„Ja, Hr. Pastor, Alt sammen kom nu igang, og det var lykkeligt for mig at se paa, thi hver Kjærligheds-gjerning, hun viste mig, viste hun jo den kjære Frelser med det Samme, og hvert Trin, hun gik for mig, gik hun jo ogsaa for ham. Saa-danne Dage, vi nu oplevede med hinanden, glemmes aldrig. Hvor man gik, og hvor man stod, var Guds Fred over En. I de mange Aar havde jeg gaaet min Altergang alene, men denne Gang fulgte hun med mig. Der var saa lyst i Stuen, da vi kom hjem, som om Guds Faders hellige Aand havde været inde og lyst op i hver eneste Årøg. Om Formiddagen spillede Lærerinden for os, og om Aftenen sad vi fæstlig klædte ved et lidet Bord tilsammen og strikkede, og havde saa meget at tale om, som om vi havde været fra hinanden de mange Aar, vi havde været sammen. Det var den sidste Aften, før hun blev syg. Sygdommen kom vist af Overanstængelse. Medens hun havde været bare Selvopofrelse og ikke tænkt paa sin egen Person, vare baade Sjæl og Legeme blevne anstængte.

Da hun nu laa og var syg, og jeg sad ved hende og var rast, var det, som det var modsat, at hun var den raske, for hun saa bestandig ængstelig hen til mig, og spurgte, hvordan jeg havde det.“

„Følte hun Anger i den sidste Tid“, spurgte Henrik, „tænkte hun paa Alt, hvad hun havde forført?“

„Na ja, Hr. Pastor, paa sin

Maade, men hun følte ikke saa megen Bedrøvelse over, hvad hun ikke havde gjort, som Tak til Gud og Fryd over, hvad hun vilde gjøre. Alt det, hun herefter vilde gjøre! Alt det, hun herefter vilde udrette, laa hun og drømte om og talte om, med Tankerne paa det sov hun ind til Vorherre. — Nu er jeg færdig med Frøkenens Historie, nu vil jeg bede Hr. Pastoren holde en vakker Prædiken lige ud af det“.

Henrik lovede, at han vilde det. — Saa snart den gamle Pige var gaaet, tog min Søn sin skrevne Ligprædiken op af Kisten, stak Ild i den og brændte den. Siden har han aldrig holdt Straffeprædikener over de Døde.

Næste Dag var jeg i Kirken. Dg-
saa Kisten havde Stine fra øverst til nederst smykket med Blaaorn.

Den stod blaa og deilig foran Alteret. Selv stod hun lidt fra i Sørge dragten; hun vendte Ryggen til mig, men af og til, medens min Søn talte, lagde jeg Mærke til, at hun nikkede bifaldende med Hovedet, som om Ordene vare efter hendes Sind.

Men det var ikke Præsten, der talte over hendes kjære Frøken, det var hende selv gennem Præstens Mund. Nogle Uger efter saa jeg gamle Stine i Hælevogn rulle ud ad Landeveien. Den Reise gjaldt Lugekonen; da hun havde spurgt, at denne endnu levede, vilde hun fortælle hende om Frøkenens Endeligt og læse Talen for hende.

Der er ingen kold Sten over Frøken Falks Grav; saalænge hendes Pige lever, bekræfter hun den Sommeren igjennem, og naar hun dør, lader hun Marken passe den.

Gaader og Opgaver.

No. 129.

For dig at behage
Maa jeg uden Ven
Løbe, springe, jage

Over Stok og Sten;
Men ei af Stedet jeg gaar,
Undtagen du mig slaar.

No. 130. — “How is that man related to you?” asked one gentleman of another. He answered: “Brother or sister I have none, but that mans father was my fathers son.”

Opløsning paa Gaaderne i No. 15.

No. 127: Amos. No. 128: noon.

 Kæsterende Kontingent bedes indbetalt snarest muligt. Saa snart Betaling indløber, skal Kvittering blive sendt; hvis den ikke kommer inden 2 Uger efter Afsendelsen af Pengene [eller for Pacific-Staternes Bedkommende inden 4 Uger], saa skriv igjen og meld det. Send Pengene paa en betryggende Maade, saa de ikke blive borte undervejs.

Adresse: K. Throndsen, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Indhold: Nordvest-Passagens Opdagelse. — Lidt om Redningsvæsenet ved vore Kyster. — Tilfaldt, et Livsbillede. — Gaader og Opgaver.

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,
COLLECTING AGENT.

Office over Spencers Harness Store - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
Attorneys at Law,

M. N. Johnson,
NOTARY PUBLIC. }

DECORAH, IOWA.

PETER G JEMS,

Reisende Agent for

G. R. Montagues LaCrosse Steam Marble Works,
tegnuer Abonnement paa „For Hjemmet“. De, som tegne sig
paa hans Liste, kunne betale Kontingenten til ham.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Køge- og Kaffeovne samt
Kobber- og Bliivarer, Gaardsredskaber og Værktøj, Bygningsmaterialier,
saasom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Bliivarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser

ST. CLOUD HOTEL,

DECORAH, IOWA.

anbefales Landsmænd og andre Reisende af Cieren D. I. Hamre.

☛ En Veiestald med gode Heste og Kjøretøier er forbunden med Hotellet.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Østfiden af Water Str. = = = Decorah, Iowa.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER,

handler med

Sadler, Svober, Bidstler etc.

Decorah, - - - - Iowa.

FR. ERICKSON, Boot & Shoemaker,

DECORAH - - IOWA,

(Ligeoverfor Winnesheit Høuse)

forfærdiger alt Slags Skotøi efter Bestilling af de bedste Materialier, og Reparation udføres godt og billigt. Aflæg mig et Besøg.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

11te Bind (1876 I.), 14de Bind (1877, II), og 17de Bind (1879 I.) er udsolgt.

12te Bind (1876, II.) indeholdende de interessante Fortællinger „Pleiebatteren“ og „De to Blinde“, samt meget andet interessant Læsestof tilsendes portofrit for 60 Cents.

13de Bind (1877, I) indeholdende de fortrinlige Fortællinger „Apskoven“, „Mod Himlen“ (Forfatterindens Ungdomshistorie), „Dnkelen fra Amerika“, „En Gut fra Londons Gader“, saavelsom flere mindre Fortællinger; den interessante historiske Skildring „Karl den Tolvte i Norge“; henimod 30 andre flørre og mindre Artikler, adskillige Digte, 15 Gaader og 116 Blandinger tilsendes portofrit for 80 Cents.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skildring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“, „Jacob Flints Reise“, „Arktimedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongofloden“, „Skovstjernen“ (Missionær Fjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet interessant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00

18de Bind, se 2den Side af Omflaget.

19de Bind, indeholdende blandt Andet „En ung Piges Historie“ og Misfigsberetningen „Sev Mar blandt de røde Indianere“, portofrit for \$1.00; alle 6 Bind for \$4.60.

☞ Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oктаafider, Titelblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: R. Thronsdjen,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Fjeldbygd (4 Hefter af „For Hjemmet“) portofrit for 25 Cts.

Adresse: R. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Den nye norske Barberstue er i Basementet i Adams ny Blok, Hjernet af Water og Winnebago Streets, Decorah, Iowa.

M. D. Solberg.

Iver Larsen
følger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
Steyers Bygning ved Siden af Winnesheik House.
Decorah - - Iowa.

For 10 Cents sendes portofrit et Hefte, indeholdende
„To ældgamle Sange fornøede“,
nemlig **Solvtalvisen** og **Den gyldne ABC** 8 for 50 Cts., 20 for
\$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: N. Thronsjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

380 Oktavsider
med udvalgt Læsning for 60 Cents,
nemlig 12te Bind (1876 II.) af „For Hjemmet“, indeholdende Fortællingerne
„Pleiedatteren“ og „De Blinde“, „Erindringer fra en Islandsfærd“, „Laura
Bridgeman“, „Magdalena Schubert“, „Maria Schandorf“ og meget andet ud-
valgt Læsestof. Sendes portofrit for 60 Cents. Benyt denne Leilighed!
Adresse: N. Thronsjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

Ny Möbelhandel.
J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Möbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Ti-
dens billigste Priser. Reparationer udføres.
Ligklister havees paa Lager. Begravelser bejorges.

Nogle Rest-Exemplarer af
Sokrates's Forsvarstale ved Platon
samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“) sendes tilsam-
men portofrit for 35 Cents.
Adresse N. Thronsjen, Decorah, Iowa.

F. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. DECORAH, IOWA.

Kem Bind af „Vor Sjemmet“,

nemlig 13de, 15de, 16de, 18de og 19de,

hvilken tilsammen udgjør 60 Hefter eller 1860 Sider med udvalgt og afverlende Læsestof samt Titelseblade og Registre, sendes portofrit for \$4.00.

Adresse **R. Thronsdien,**

Dr. 14, Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Højskole for Gutter og Piger,

Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maaned) og for en Termin i Forhold. Kost billig.

Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

L. N. Mohn, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

— Eier af —

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnebago og Allamakee Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres med fort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Inscription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret D^r.r. Harvey Miller og Erik Rosenheimer. ~~~~~ P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Tegninger med vedføjet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Inscription samt nærmeste Fragt-Office.

P. E. Haugen.